

Zasavski TEDNIK

«Zasavski tednik», glasilo SZDL Litija, Zagorje, Hrastnik
in Trbovlje — Urejuje uredniški odbor — Odgovorni ured-
nik: Stane Suštar — Tiska CP «Gorenjski tisk» v Kranju

20 LET REVOLUCIJE — 20 LET REVOLUCIJE

Dnevi, ki ostanejo v spominu

30. marca 1941 je CK KPJ izdal razglas, v katerem je zahteval zavezništvo z ZSSR in odločne ukrepe za obrambo in demokratizacijo države.

31. marca 1942 se je začela sovražna ofenziva v vzhodni Bosni (III. ofenziva).

Ob koncu marca 1943 so slovenske brigade razbile italijanski napad na Veliki gori.

20 LET REVOLUCIJE — 20 LET REVOLUCIJE

LETO XIV. ŠT. 14

TRBOVLJE, 30. MARCA 1961

CENA 20 DIN

Na zasavski cesti je zaživel

Prva dela so se pričela

Pravijo, da bo letos stekla trasa Zasavske ceste od Renk do Zagorja. Ze v tem mesecu je zaživel delo na gradbišču Zasavske ceste na odseku, kjer so lan. leto pripadniki JLA prenehali z gradnjo ceste. Letos pa se bo na tej cesti treba spoprijeti z najtežjim orehom — to je z gradnjo predora, orehom — ki pa ne bo samo eden, temveč trije. Lahko to delo ne bo, ker je teren izredno težaven, vendar se ga bo treba lotiti in izvesti. V skalah pri Tolmunih bo treba prebiti kar dva predora, stene proti Savi in napravit galerije. Treffi predor bo pa nekoliko niže od prvih dveh.

Na sektorju Renke — Zagorje bodo delavci podjetja «Slovenija ceste», od zagorske strani proti Renkam pa bodo tudi letos cesto trasirali pripadniki JLA. Če ne bo večjih zaprek in težav, bo jeseni

stekla trasa od Zagorja do Renk in Pasjeka.

S tem pa gradnja Zasavske ceste še ne bo končana, ker jo bo treba urediti v celoti, namreč na odseku od Zagorja do Zidanega mosta ter od Pasjeka dalje proti

Posvečevanje o novih gospodarskih predpisih

Razgovora se je udeležil tudi Miha Marinko

V četrtek, 25. marca, je bil v predavalnici Delavskega doma v Trbovljah razgovor o novih gospodarskih predpisih. Udeležili so se ga vsi predstavniki gospodarskih in političnih organizacij občine.

Na posvečevanju so razpravljali o položaju, v katerem stoji gospodarstva podjetja v komunih po uveljavitvi novih predpisov. Na splošno kažejo, da prvi izračuni, da bo položaj boljši, večje težave bodo pa nastale za Cementarno Trbovlje, ki je v rekonstrukciji, in za gradbeno podjetje, medtem ko bo Rudnik sedaj razpolagal z večjimi sredstvi kakor lanske leto, podjetje STT in «Mehnika» bosta pa celo lahko znižali cene nekaterim izdelkom.

V razpravo je posegel tudi predsednik Ljudske skupščine LRS in trboveljski ljudski poslanec, Miha Marinko, ki je nakazal konkretne naloge za izvrševanje novih gospodarskih predpisov ter predvsem še poudaril, da je treba v vso dejavnost vnesti več socialistične miselnosti.

Ljubljani. Sele tedaj bodo lahko rekli, da smo dobili novo, moderno cesto, ki bo izredno hribovito Zasavje po najbližji poti povezala z Ljubljano, Gorenjsko in Primorsko. Zasavska cesta bo velikega gospodarskega pomena za naše revirje in celotno Zasavje, prav tako pa tudi za obširno občino Litija in njene kmečke predele, ki se bodo tedaj lahko tesno povezali z gostonaseljenimi tremi revirskimi kraji Zagorje, Trbovlje in Hrastnik. Prav občini Litija se obeta z Zasavsko cesto razcvet kmetijskega gospodarstva.

Dolgoletne sanje in želje Zasavčanov se z gradnjo te važne prometne žile uresničujejo.

Velika mladinska delovna akcija v Zasavju

Mladina bo sodelovala pri gradnji trboveljske bolnišnice

Prav kmalu bodo zapeli prvi krampi in lopate — pričeli bodo z zemeljskimi deli pri gradnji oziroma razširitvi bolnišnice v Trbovljah. Združeni investitorji, občinski ljudski odbori v Trbovljah, Zagorju in Hrastniku, so imenovali poseben gradbeni odbor, da realizira zamišljeno rekonstrukcijo in novogradnjo trboveljske splošne bolnišnice.

Za izvedbo te velike in humane akcije so pa sredstva omejena ter jih bo treba pridobiti izključno iz

sredstev zasavskih komun. Gradbeni odbor bolnišnice se je iz tega razloga obrnil na vodstvo mladinske organizacije v Trbovljah s predlogom, da se poveže z vodstvi Ljudske mladine v Hrastniku in Zagorju, da sprejmejo v svoj delovni program delovno obvezo, namreč sistematično organizirano delovno

USPELI ZBORI VOLIVCEV V ZAGORJU

Prejšnji teden so bili na področju zagorske občine zbori volivcev, ki so bili srednje dobro obiskani, v treh primerih je pa bila udeležba prav dobra. Na teh zborih so volivci razpravljali o osnutku letošnjega družbenega plana zagorske občine in njenega proračuna za leto 1961. Volivci so živahno obravnavali vsa vprašanja ter prinesli vrsto predlogov, ki jih je bilo na vseh zborih volivcev preko 100.

Občinski ljudski odbor v Zagorju bo te predloge preučeval in po možnosti seveda upošteval v dokončnem predlogu letošnjega družbenega plana in proračuna, ki bo sprejet na bližnji prvi seji obeh zborov.

akcijo pri izgradnji zasavske splošne bolnišnice.

Začetek del je predviden v mesecu aprilu letos. Ta oklic gradbenega odbora bolnišnice je naletel na razumevanje pri mladinskem vodstvu v Trbovljah, ki je že navezalo stike s Hrastnikom in Zagorjem. Imenovan bo poseben medobčinski delovni štab, ki bo deloval v tesni povezavi z gradbenim odborom bolnišnice. V bodočem delu gradbenega odbora bodo mladinci sodelovali s posvečevalnim glasom.

Kakor smo zvedeli po zadnjih podatkih, se mladina za ta predlog zanima in je pripravljena pomagati. Sodelovanje mladine v tej hu-

mani akciji dokazuje, da zasavska mladina razume potrebo, da se z gradnjo nove splošne bolnišnice v Trbovljah čimprej začne.

10 MLADINCEV NA AVTOCESTI

Kot znano, se je v teh dneh pričela letošnja delovna akcija jugoslovanske mladine pri izgradnji avtomobilske ceste. Pred dnevi so odrinile na delovno akcijo tudi prve slovenske mladinske delovne brigade.

Iz Trbovelj je odšla v soboto prva skupina desetih mladincev, ki se bodo udeležili skupno z ostalimi te pomembne akcije mladih. — Tudi iz ostalih krajev v Zasavju nam poročajo o prvih brigadirjih, ki so odšli na avtomobilsko cesto.

POMEMBNO PISMO CENTRALNEGA SVETA ZVEZE SINDIKATOV JUGOSLAVIJE

Te dni je Centralni svet Zveze sindikatov Jugoslavije poslal vsem sindikalnim vodstvom in organizacijam nadvse pomembno pismo, v katerem se poudarja važnost novosprejetih zakonov in drugih ukrepov na zadnjem zasedanju Zvezne ljudske skupščine za nadaljnji razvoj družbeno-ekonomskega sistema in socialističnih družbenih odnosov. Sporedno pa pismo opozarja na aktualne naloge sindikatov pri sprovanju tega izpolnjenega sistema.

Pismo v poljudni obliki obravnava vse sprejete predpise in jih obrazlaga s poudarkom in njihovi družbeno-ekonomski vlogi.

Pismo je torej za vse sindikalne organizacije in vodstva izjerno napotilo za njihovo delo, zato je ena izmed osnovnih nalog vseh vodstev in organizacij, da pismo temeljito prouče in sprovede v življenje.

Razprava o novih gospodarskih spremembah

Občinski komite ZKS Hrastnik je na svoji seji razpravljala o nalogah komunistov v zvezi z novimi gospodarskimi spremembami. Sprejetih je bilo več sklepov o temeljitim proučevanju gospodarskih predpisov na sestankih organizacij ZK, sindikalnih podružnic in sekcij pri krajevnih organizacijah SZDL. Poseben poudarek je treba dati na proučevanje V. kongresa SZDL Slovenije in drugega

plenuma Zveznega odbora SZDL Jugoslavije.

Na seji so sklenili, da bo 3. in 4. aprila seminar za člane občinskega komiteja ZKS in občinskega političnega akta, 6. in 7. aprila pa seminar za sekretarje OO ZK ter sekretarje aktivov.

Na obeh seminarjih bo razprava o metodah dela ter vlogi ZK v sistemu družbenega upravljanja.

Mesec poklicnega usmerjanja mladine

Obdobje od 1. do vključno 30. aprila namenimo vsako leto, da seznanimo mlade ljudi z vrsto poklicev, ki so ji na izbiro. Kako bo ta akcija stekla in uspela, je seveda odvisno od nas samih. Socialistične zveze, prosvetnih in šolskih organov, sindikatov, Ljudske mladine, podjetij in drugih.

Mesec poklicnega usmerjanja mladine naj bi bil hkrati tudi pregled in obračun vsega doslej naravnane dela na področju poklicnega usmerjanja mladine. V tem mesecu naj bi se še poživilo poklicno prosvetljevanje z javnimi predavanji mladini in odraslim,

organiziranjem ekskurzij mladine, ki je na zaključku obveznega šolanja, v industrijska podjetja, pisanjem šolskih nalog, zlasti v zaključnih razredih osemletk. Teme teh šolskih nalog pa naj bi navajale šolarje na razmišljanje o poklicih, za katere se navdušujejo.

V minulem obdobju smo na področju poklicnega usmerjanja mladine dosegli že prav lepe uspehe. Seveda pa bo potrebno, da za-

četo delo nadaljujemo. Na šolah, kjer še ni poverjenikov za poklicno usmerjanje, te imenujemo in jim pomagamo pri njihovem, nedvomno pomembnem delu, pripravimo z njimi, šolarji in starši posebne sestanke, kjer se pogovorimo o možnostih vključevanja v um in zaposlitev, od posredovalnic za delo pa zahtevamo podatke o prostih učnih mestih in pogojih za sprejem v uk.

Pred novimi nalogami

Občinski odbor Ljudske tehnike v Hrastniku je imel redni letni občni zbor, na katerem so podali obračun dosedanjega dela in sprejeli program dela za naslednje leto. Iz poročila in razprave je bilo razvidno, da so posamezna društva in klubi kar dobro delali, zlasti so pohvalili delo broderske-

ga društva Hrastnik in Avto-moto društva Radeče ter kroška LT po šolah.

Največ razprave je bilo v zvezi z materialnimi in finančnimi problemi, s katerimi se več ali manj ukvarjajo vsa društva in ki so ovira za doseganje še večjih uspehov. Tudi kritika, da je bil do-

Mladina se bo spet zbrala

Ze zadnje posvetovanje zasavske mladine, ki je bilo v Ponovičah, je pokazalo, da je treba takšne zbre mladine večkrat sklicati.

O tem vprašanju je prejšnji teden razpravljala mladinski komite občine Litija. Ko je sestavljali svoj program dela, je vanj vnesel tudi srečanje zasavske mladine, ki se bo zbrala v Ponovičah. Zbo-

rovanje mladine iz vsega Zasavja bo torej v Ponovičah, medtem ko bo mladina iz litijske občine in sosednih občin zborovala na Jančah.

«VESELI RUDARJI» V ZASAVJU

V petek, 31. marca, bodo v domu Svoboda — Zasavje v Trbovljah gostovali «Veseli rudarji» s celovečernim glasbenim zabavnim programom.

Prireditev bo ob pol 8. uri zvečer.

USTANOVILN JE OBČINSKI SKLAD ZA ŠOLSTVO

V Hrastniku so že ustanovili občinski sklad za šolstvo. V odloku — ki ga je sprejel občinski ljudski odbor, so določila o zbiranju sredstev sklada in o uporabi istih. Upravni odbor sklada bo imel 11 članov, od teh je hrastniški občinski ljudski odbor imenoval tri člane (enega odbornika občinskega zbora in dva odbornika zbora proizvajalcev), ostale člane pa bodo izvolili šolski odbori in družbeno-politične organizacije.

Ko bodo imenovani vsi člani, se bo upravni odbor občinskega sklada za šolstvo v Hrastniku sestel iz izvolili predsednika ter tajnika.

STANE BREČKO — PETDESETLETNIK

V torek, 28. marca, je praznoval petdesetletnico svojega mladnega življenja predsednik občine Hrastnik Stane Brečko. Stane Brečko ne pozna le Hrastničanov, temveč tudi ostale, saj je bil vsa leta po osvoboditvi javni politični delavec, ki mu ni bilo žal časa in truda za stvar socializma.

Po službovanju na sedežu bivšega trboveljskega okraja je bil dan časa v Ljubljani in vodi se dan že več let kot predsednik občine Hrastnik.

K njegovemu življenjskemu jubileju mu iskreno čestitajo vsi njegovi sodelavci, politični aktivisti ter vsi volivci hrastniške komune.

Cestitam se pa pridružujejo vsi tisti, ki ga poznajo.

OBRAZI IN POJAVI

Očka, pojdi domov!

Počasi so se odprla vrata gostilniške sobe. Pokazala se je drobna, skitana glavička petletnega dečka. Vonj po pičici in cigaret-nem dimu mu je udaril v obraz. Plaho je pokukal izza vrat in pogledal po sobi. Lički sta se mu pričeli grbati, proe solze so se mu zalesketale. Toda ne za dolgo. Kakor pomladni žarek sonca se mu je razlezel nasmeh po obrazu. V

ki sem jo popoldne narisal; ampak čisto sam, da veš.

Z začudenimi, a še vedno veselimi očmi, je pogledal mrki obraz očka. Ta se je čez čas zdrnil, potrepljal sina po rami in dejal:

«Peterček, ali piješ vino?»

Mala knižtrava glavička je od-kimala. Spet je pogledala očka.

«Ali greš?»

Namesto odgovora je očka pričel pripovedovati o medvedku v žametni «obleki» in z živimi očmi, ki ga bo lahko Peterček kupil, ko mu bo dal denar. Sinu so se od zadovoljstva kar svetile oči. To je izkoristil tudi očka. Se-gel je v žep in izmed cigaretnih ogorkov potegnil kovanec za 50 dinarjev, ga dal sinu in dejal:

«Vzemi dinarčke in pojdi domov. Jutri pa boš lahko kupil medvedka z žametno «obleko». Mamici pa povej, da me ni bilo tnikaj, verjetno da sem že odšel domov.»

Otrok je pogledal zdaj očeta, zdaj kovanec, ki ga je tiščal v roki. Kdo bo zmagal? Razumljivo — žametni medvedek s svetlimi očmi. Še enkrat je pogledal očeta, še bolj stisnil kovanec in stopil proti izhodu.

Vrata so se spet potihoma zaprla...

»P.

Prisrčno slovo od Gvineje

Predsednik republike Josip Broz-Tito s soprogo Jovanko in člani jugoslovanske državne delegacije, je v nedeljo zvečer odpotoval iz republike Gvineje na obisk v Maroko. Od predsednika Tita, njegove soproge in članov jugoslovanske delegacije so se poslovili predsednik republike Gvineje Sekou Toure in ostali ugledni gvinejski državniki. V nedeljo so tudi objavili skupno uradno sporočilo ob obisku predsednika FLRJ Josipa Broza-Tita v republiki Gvineji.

Koča Popović prispel na uradni obisk v Kanado

Državni sekretar za zunanje zadeve Jugoslavije Koča Popović je v ponedeljek, 27. marca, popoldne s letalom prispel iz New Yorka v Ottawa. V Kanadi bo ostal dva dni na uradnem obisku.

Začetek pogajanj — 7. april

Kakor poroča AFP, je predsednik začasne alžirske vlade izjavil, da se bodo francosko-alžirska pogajanja začela 7. aprila v Evianu, mestu na južni obali Zenevskega jezera. Iz Pariza zahodne agencije prav tako poročajo, da je tudi francoska vlada uradno objavila datum začetka francosko-alžirskih pogajanj.

Po pristanku pete vesoljske ladje

V Sovjetski zvezi so v soboto izstrelili v vesolje peto vesoljsko ladjo, ki je istega dne tudi uspešno pristala na zemlji. V ladji so bile poizkusne živali psička »Zvezdočka« in druge. Kakor poročajo, so živali dobro prenesle vesoljski polet. Vesoljska ladja je bila težka 4695 kg. Najbolj se je oddaljila od zemlje 247 km. Po uradnem sporočilu je rečeno, da je bil osnovni namen poizkusa nadalje proučiti konstrukcijo ladje in sistema v njej ter pogoje za polet človeka v vesoljstvo in za vrnitev na zemljo.

Nove protijugoslovanske demonstracije v Trstu

Kot je bilo pričakovati, so tržaški fašisti in šovinisti izkoristili ponedeljkove proslave 100-letnice združitve Italije za nove fašistične protijugoslovanske provokacije. Po njihovi zaslugi je bil ves dan v ponedeljek v Trstu sicer posvečen splošnemu državnemu praznovanju vendar z izrazitim pečatom fašistične revanšistične miselnosti.

V Trbovljah je ustanovljen Zasavski zavod za prosvetno službo

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora Trbovlje so odborniki razpravljali o zakonu prosvetno-pedagoške službe. Ugotovili so, da opravlja prosvetno-pedagoška služba te naloge: sistematično spremlja in proučuje uspehe in pridobitve pedagoške teorije in prakse ter seznanja s tem na seminarjih, tečajih, s tiskom in v drugih oblikah učitelja, zainteresirane organizacije in organe ter javnost; sodeluje pri pripravljanju

in uresničevanju ukrepov za napredek vzgoje in izobraževanja s šolskimi odbori, gospodarskimi organizacijami, zbornicami, združenji, matičnimi organi, z družbenimi in strokovnimi organizacijami ter z društvi; pripravlja v sodelovanju z zainteresiranimi organi predlog dolgoročnega programa za razvoj izobraževanja; pomaga učiteljem pri njihovem delu in strokovnem izpopolnjevanju; jim daje strokovno pomoč in podporo pri reševanju problemov, s katerimi se srečujejo v svoji pedagoški praksi ter jim daje strokovne nasvete za delo; opravlja sistematično pedagoško nadzorstvo in šolah ter nadzoruje izvrševanje predpisov o organizaciji in delu šol itd.

Po določbah zakona o prosvetno-pedagoški službi lahko opravlja prosvetno-pedagoško službo zavodi, ki jih ustanovijo občinski ljudski odbori. Ker zakon dovoljuje, da lahko več občinskih ljudskih odborov ustanovi skupen zavod, so se občinski ljudski odbori Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi odločili, da ustanovijo Zasavski zavod za prosvetno-pedagoško službo s sedežem v Trbovljah.

Direktorja zavoda in enega stro-

kovnega uslužbenca bo imenoval ObLO Trbovlje, druga dva strokovna uslužbenca pa občinska ljudska odbora Hrastnik in Zagorje ob Savi. Zavod bo upravljal 7-članski svet, v katerega bodo imenovali vsi trije občinski ljudski odbori po enega člana. Prav tako pa po enega člana tudi vsi trije občinski odbori SZDL. Po položaju bo pa član sveta tudi direktor Zavoda.

Vsi trije občinski ljudski odbori pa se bodo zavezali s posebno pogodbo o tem, kako bodo izvrševali pravice in dolžnosti do zavoda in v kakšnem razmerju bodo prispevali sredstva za ustanovitev in delo Zasavskega zavoda za prosvetno-pedagoško službo. (ma)

Potreba povečanja in nočitev v Litiji

V Litiji je bila konec februarja konferenca, na kateri so razpravljali o potrebi razvoja gostinstva in turizma v občini. Tega posvetovanja so se razen občinskih organov, članov turističnih društev, predstavnikov delovnih kolektivov in gostišč udeležili tovariš Drobež, predsednik gostinske zbornice, tovariš Pirnat, predsednik Turistične zveze Ljubljana, ter tovariš Jamnik, tajnik gostinske zbornice.

Na konferenci so v razpravi poudarili, da je nujno potrebno, posvetiti razvoju gostinstva in turizma

Kanada je sicer članica Britanske skupnosti narodov, je pa gospodarsko tesneje povezana z ZDA. Kapital ZDA ima v rokah pomembnejše gospodarske panoge in je zato v preteklosti odločilno vplival tako na zunanje politično, kakor tudi na notranje politično orientacijo kanadske vlade. Kanada je tudi članica atlantskega pakta.

Vzporedno z vse močnejšo orientacijo, da se Kanada v svojem nadaljnjem gospodarskem razvoju odpre tutorstva svoje južne sosedice, se opaža tudi še dalje večja samostojnost gledišč o različnih mednarodnih vprašanjih. V OZN je večkrat Kanada glasovala drugače kot ZDA in Velika Britanija. — Zlasti so

očitne razlike glede sprejema LR Kitajske v OZN. Kanadska vlada za razliko od vlade ZDA in britanske vlade meni, da je sprejem Kitajske v OZN le še vprašanje časa. Razlike so tudi v stališčih do razorožitve. Prav tako se Kanada ne strinja s politiko ZDA do ostalih ameriških držav, posebno do Kube.

Ob vsem tem se Kanada trudi, da bi navezala tesnejše gospodarske stike z državami na ostalih kontinentih, zlasti z azijsko-afriškimi državami. Z večjimi javnimi deli doma pa skuša omejiti precej veliko nezaposlenost, ki je odraz dosedanjega enostranskega razvoja države.

Na tej samostojnejši poti se je Kanada začela zanimati tudi

za jugoslovanska stališča o različnih mednarodnih vprašanjih. Doslej se je kanadska delegacija v OZN že večkrat posvetovala z jugoslovansko delegacijo o mnogih prečih svetovnih problemih, posebno o razorožitvenem vprašanju.

Zaradi vsega tega bo obisk Koče Popovića zelo pomemben za odkrivanje novih poti in možnosti za še plodnejše medsebojno sodelovanje. Ti stiki, zlasti gospodarski, so bili že doslej normalni, vendar se niso izrpane vse možnosti sprico dopolnjevanja se gospodarstev obeh držav. Prav to nudi možnost za dolgoročno medsebojno sodelovanje.

IZBRALI SMO

Nov sistem finansiranja šol

Z novim zakonom o finansiranju šolstva pripadajo vsem šolam kot samostojnim zavodom sredstva, ki so jim potrebna za vzgojno in izobraževalno delo. Ta sredstva bodo šole prejemale iz skladov za šolstvo, ki jih te dni ustanovljajo tudi zasavski občinski ljudski odbori. Za razdelitev tega sklada bodo občinski

sveti za šolstvo razvrstili oziroma kategorizirali šole. Pri tej kategorizaciji bodo morali upoštevati vrsto šole in njene naloge, število oddelkov in število učencev ter specifične razmere, v katerih šola dela. Sredstva, ki se izračunajo po teh merilih, pomenijo najmanjša sredstva, ki jih morajo dobiti šole iz občinskega družbenega sklada za šolstvo. Šola si pa lahko tudi sama ustvarja dohodke z razširitev svoje vzgojne in izobraževalne dejavnosti, s pomočjo gospodarskih organizacij in samostojnih zavodov ter s prostovoljnimi prispevki staršev.

Sredstva, ki gredo šoli za njeno osnovno dejavnost, se ne smejo zmanjševati, četudi ima šola druge dohodke. Če pa se izdatki šole zaradi splošnih in zakonitih predpisov med letom povečajo, je ustanovitelj dolžan preskrbeti dodatna sredstva.

Vsa sredstva, ki jih šola tako ali drugače prejme, tvorijo eno samo celoto, dohodke in izdatke pa razporeja na podlagi finančnega načrta, ki ga za vsako leto sprejme šolski odbor.

Šole, na katerih se učijo učenci dveh različnih občin, bosta morali obe občini iz svojih skladov družno finansirati.

Družinski skladi za šolstvo pri občinskih ljudskih odborih bodo imeli svoje upravne odbore, ki bodo igrali pomembno vlogo pri razdeljevanju sredstev za šole.

Prav tako veliko in morda v ne-

kem smislu še večjo odgovornost pa nalaga novi zakon posameznim šolskim odborom, saj bodo sedaj šole s svojimi sredstvi mnogo bolj samostojno razpolagale, kar jim bo omogočilo tudi racionalnejšo uporabo denarja. Zraven tega bodo šole, kot smo že omenili, imele možnost, da si ustvarijo samostojne vire dohodkov.

Čeprav so sredstva za osnovno dejavnost šol z zakonom zagotovljena, bo pa seveda odvisno od šolskih odborov, koliko bodo prožni in iskani dodatnih virov in kako bodo znašli s sredstvi gospodariti. Z reformo šolstva in razvojem osnovnih dejavnosti na šolah bodo le-te potrebovale znatna sredstva za razširitev in adaptacijo prostorov za te dejavnosti, za opremo in učila, za pripomočke za tehnične pouke itd. Tu pa so dolžne pomagati tudi gospodarske organizacije, saj je v njihovem interesu, da šola čim uspešneje deluje.

Tu nam mora biti jasno, da se je novi sistem finansiranja v šolstvu

porodil iz sprememb našega gospodarskega sistema. Nov gospodarski razvoj terja vedno večje število tehnično in administrativno sposobnega kadra. Če bočemo ta kader v čim krajšem času vzgojiti in usposobiti, mu moramo za to tudi nuditi vse potrebne pogoje. Zato moramo posvetiti posebno pozornost razvoju osnovnim šolam, iz katerih bodo učenci odhajali na strokovne šole ali neposredno v uk v industrijo in obrt. Tako je v Sloveniji popolna osnovnošolska izobrazba že zagotovljena 88 odstotkom vseh učencev.

Pred očmi moramo imeti tudi dejstvo, da se ljudje iz vasi nenehno selijo v industrijska središča in da bodo šole na vasi potrebovale čedalje manj sredstev, medtem ko so v delavskih središčih, v katerih šteto prebivalstva vedno bolj narašča, te potrebe čedalje večje.

Paziti bo pa tudi treba, da šole ne bi preveč povečale izdatkov za redno vzdrževanje in premalo skrbela za investicije ter druge perspektivne potrebe.

Študentovskemu klubu na pot

Nedavno tega so trboveljski študenti ponovno poživili svoje društvo in ga preimenovali v Klub trboveljskih študentov. Hkrati so se zavzeli, da bodo študenti, ki so med študijskim letom naseljeni

stalno v Ljubljani, imeli tudi tamkaj svoj klub, ki bo tesni povezanost s trboveljskim.

Pomembna je predvsem ugotovitev študentov, da se njihov klub ne bo zavzemal samo za organiziranje kulturnih prireditev, temveč bo pretežen del svoje dejavnosti usmeril na vprašanje o pravilnem štipendiranju, zblizanju z dajalci štipendij in štipendisti. Doslej se je nemalokrat pokazalo, da študentje-štipendisti prav malo poznajo svoja podjetja, njihovo dejavnost in podobno. Štipendisti so bili nadalje prav malo seznanjeni s problemi komun. Njen razcvet in probleme so videli pretežno le v zunanji podobi. Na tem področju čaka klub še precej intenzivnega in načrtnega dela.

Odločitev, kam bi šli študirat, ki se poraja pri maturantih, je nemalokrat težka. Klub trboveljskih študentov bo odsej preko svojih članov seznanjal četrtošolce s študijskimi programi in namenom posameznih fakultet. S tem bo odločitev maturantov za šolanje na fakultetah precej lažja kot doslej.

Zastavljena pot Kluba trboveljskih študentov je nedvomno koristna. Gre le to, da se delo kluba počivi ter uresniči začrtano in zastavljeno delo. —pb

Kdo naj skrbi za otroško igrišče

Pri stanovanjskih blokih na Polju v Zagorju ob Savi je bilo predlansko leto urejeno nekaj naprav na otroškem igrišču. Otroci bližnjih hiš so tako dobili nekaj razvedrila. Pa ne samo otroci, celo starši so se zvečer, potem ko so starejši na nagali domov, prijetno gugal na gugalnicah.

Sedaj je otroško igrišče večinoma prazno in neurejeno ter ustvarja vtis, da ni več potrebno. Naprave so zanemarjene in tudi že poškodovane. Vse to je bilo takrat napravljeno začasno, dokler pristojni organ ne bi določil dokončne lokacije. Zbori volivcev in tudi stanovanjska skupnost so o tem igrišču že večkrat razpravljali. Vendar je vse ostalo pri starem.

Otroško igrišče je stalo skupnost več kot 300.000 din. Bilo je potrebno. Toda nekdo bi tedaj moral prevzeti skrb za vzdrževanje naprav in dokončno ureditev okolice, če bo igrišče ostalo na sedanjem prostoru. Saj je vendar škoda, da je igrišče zanemarjeno, otroci se pa igrajo ob umazani Mediji ali pa celo plezajo po drevmu v parku in delajo tam-

kaj občutno škodo.

Morda bi to skrb prevzela stanovanjska skupnost, bližnji hišni svet ali društvo prijateljev mladine? (—b)

Skupščina RK v Litiji

Minuli teden je bila v Litiji občinska skupščina RK. Odlično organizirane in izvedene skupščine se je razen delegatov iz vseh krajevnih odborov Rdečega križa, ki jih je v občini petnajst, udeležil tudi član okrajnega odbora RK iz Ljubljane.

KINO PREDSTAVA V ČEČAH

Po dolgem času je bila v soboto, 25. t. m., v Čečah spet kino predstava na opek filmski trak. Delavska univerza iz Trbovelj je tokrat predvajala tamkajšnega gledalca vrednega zgodovinsko politični film »Veliko stoletje«.

Film si je ogledalo okoli 120 ljudi, kar pomeni, da je zanimanje za filmske predstave na tem področju izredno veliko.

Predsednik občinskega odbora RK Albin Jesenšek je izčrpo poročal o delu organizacije v zadnjih dveh letih. V svojem poročilu je analiziral delo krajevnih odborov RK ter poudaril, da je bilo to zelo aktivno, na drugi strani pa je izrekel objektivno kritiko nad odboroma iz Šmartna pri Litiji in Poljnika, ki v minulem obdobju nista opravila svojega objozta. Z vsa natančnostjo je nadalje obdelal delo posameznih komisij in naglasil, da so le-te veliko pripomogle za blaginjo ljudi v občini.

V poročilu pa ni govoril samo o doseženih uspehih, temveč je v njem navedel naloge, s katerimi naj bi se ta humana ustanova v bodoče ukvarjala. Načrt bodočega dela so dopolnili še številni govorniki v pisni razpravi.

Novoizvoljeni občinski odbor bo imel v svoji mandatni dobi polne roke dela, uspehov pa ne bo težko doseči, saj ima za seboj številno članstvo, katero se iz leta v leto večja ter se dobro zaveda nalog, ki jih ima ta človekoljubna organizacija.

USTANOVILI BODO VEČ OBRATNIH OBRATOV

Na zadnji seji podobnega Okrajnega obratnega zbora v Zagorju so obravnavali vprašanje razvoja obratne dejavnosti, ki izumira in zanjo ni več strokovno usposobljenega maršačja. Na seji so sklenili, da bodo ustanovili več obratnih obratov socialističnega sektorja in posvetili vso pozornost vzgoji maršačja.

Letošnji družbeni načrt občine Zagorje predvideva tudi ustanovitev prvega Obratnega centra. Zato bo ena izmed važnih bodočih nalog, da se ta zamisel uresniči, saj bodo v tem centru našle svoj prostor najvažnejše obratne dejavnosti.

ODBORNIKI BODO POROČALI

Na zadnji seji obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Hrastniku so govorili tudi o sklepih zadnjih zborov volivcev, ki sodojo v pristojnost občinskega ljudskega odbora in sprejeli več sklepov za realizacijo sklepov zborov volivcev.

Na zadnjih zborih volivcev je bilo sprejeto nad 90 sklepov, od katerih pa sodi v neposredno pristojnost krajevnih odborov nad 90 odstotkov sklepov.

Na zborih volivcev bodo pa zdaj odborniki poročali, kako je z izvršitvijo sklepov, zlasti s tistih, ki zahtevajo večja finančna sredstva.

Na kratko po domovini

PRIJAVE ZA PARTIZANSKI POHOD OB ZICI OKUPIRANE LJUBLJANE SO ŽE RAZPOSLANE

Prejšnji teden je tehnični sekretariat odbora »Ob žici okupirane Ljubljane« razposlal obrazce za letošnji partizanski pohod vsem organizacijam. Rok za vrnitev izpolnjenih obrazcev za pionirski in mladinski pohod je do 15. aprila, za vse ostale kategorije pohoda je pa termin do 25. aprila 1961.

ZELEZNIČARJI SE PRIPRAVLJAJO NA PRAZNOVANJE

Železničarji v Zasavju oziroma v Zidanem mostu so se že začeli pripravljati na svoj praznik, ki ga vsako leto obhajajo 15. aprila. Prav tako se pripravljajo na ta praznik tudi železničarji v Ljubljani, Celju, Mariboru in drugod. Letošnja proslava železničarskega praznika bo v sestavi proslav v počastitev 20-letnice naše revolucije.

EKSPLOZIJA V SKLADIŠČU

V Beogradu je bila prejšnji teden, 22. marca, velika eksplozija v pristanišču Državnega sekretariata za finance Srbije na Crvenem bregu pod Avalo. Pri tej eksploziji so tri osebe izgubile življenje, štiri so pa ranjene. Posebna komisija proučuje vzroke te nesreče.

BEOGRAD BO IMEL 37 DIESELOVIH LOKOMOTIV

Železniški transportni podjetje v Beogradu je že dobilo 22 diesellovih lokomotiv, do konca meseca jih pa pričakuje še 15. Lokomotive sedaj preizkušajo, meseca maja bodo pa — ZTP v Ljubljani bo razen Diesellovih lokomotiv, ki jih že ima, dobila od te pošiljave tudi dve lokomotivi.

LJUBLJANA SE MODERNIZIRA

Prejšnji teden so pričeli v Ljubljani na Titovi cesti rušiti tri poslopja. Odstranitev teh hiš je bila potrebna, da se razširi cestišče na odseku Titove ceste med N.A.M.O. in Šubičevu ulico, ki je že nekaj let tesno grlo za promet.

Decentralizacija upravljanja

Letni obračun sindikata Strojne tovarne v Trbovljah, ki je bil v soboto 25. marca v domu Partizana, je pokazal, da je sindikalna podružnica napravila v delu velik korak naprej, zlasti še, da je najtesneje sodelovala z vsemi organi samoupravljanja in organizacijami v podjetju.

Samo poročilo na obnem zboru je za- jelo vso široko dejavnost, kot n. pr. de- lovne pogoje in organizacijo dela, medse- bojne odnose v kolektivu, politiko nagra- jevanja in napredovanja, izobraževanje, delavsko samoupravljanje in socialne pro- bleme v podjetju. Poročilo predsednika tovarniškega sindikata je nakazalo bogato de- javnost organizacije, ki se je izražala v nenehni skrbi za delovnega človeka. Prav to nam potrjuje, da je bilo lani v tovarni navzlic 4 % povečanju staleža za 14 % manj obratnih nezd, izvenobratnih ne- sreč pa manj za 23 % kot predlansko le- to.

Na samem področju higiensko-tehnične

zaščite je bil v podjetju storjen znaten ko- rak naprej, saj je STT dobila nagrado okrajnega zavoda za socialno zavarova- nje, ker je na področju HITZ dosegla naj- več uspehov.

Zelo važna je pa ugotovitev, da je le- vedno v 93 % vzrok vseh nezd osebni faktor, to je premajhna previdnost pri delu.

Poseben problem je tudi organizacija dela v tovarni. Večina delavcev pozna svoje dolžnosti in je organizacija dela v podjetju taka, da je pred drugimi podjetji v kraju. Na drugi strani so pa na skup- štini ugotovili, da se še vedno porajajo zastoji v delovnem procesu, ki bi bili ob večjem zavzetanju odpravi. Stanje se je sicer izboljšalo, vendar se še vedno opazijo pomanjkljivosti.

Med delovnim kolektivom izvedena an- keta je pokazala, da je v podjetju precej- takih, ki so mnenja, da njihovi neposred- no nadrejeni ne organizirajo dobro dela,

še bolj kritična je pa v tem pogledu kate- gorija vodilnih delavcev o svojih nadre- jenih.

Občni zbor je predlagal organom de- lavskega samoupravljanja, da storijo vse potrebno za dopolnilno izobrazbo vodil- nega kadra, predvsem glede izboljšanja or- ganizacije dela, k čemer bi vsekakor pri- pomagla večja operativna samostojnost vodilnih oseb v tovarni.

Velik korak je bil prav tako storjen naprej z uvajanjem nagrajevanja po eko- nomskih enotah, katerih organizacijo so v podjetju že izvedli do kraja.

Prav tako je skupščina dala poudarek izobraževanju in delavskemu samouprav- ljanju, zlasti še, da se preide na izvolitev samoupravnih organov po ekonomskih enotah. To naj bi bili zbori ekonomskih enot, ki bi za svoje poslovanje sprejeli svoje poslovilke v okviru pooblastil, ka- tere bi centralni delavski svet prenesel nanje iz svoje pristojnosti. Formiranje or-

Pomlad je tu, pričelo se je delo na polju

Skupno sindikalno vodstvo

V petek, 23. marca, je bil v pre- davalnici Delavskega doma v Tr- bovljah ustanovni občni zbor ozi- roma konferenca delegatov vseh sindikalnih podružnic na Rudniku Trbovlje-Hrastnik. Reorganizacija sindikalnega dela na rudniku z ustanovitvijo 15 samostojnih po- družnic na območju celotnega pod- jetja je terjala ustanovitev skup- nega sindikalnega organa na rud- niku, ki bi vodil skupno sindi- kalno politiko in lahko reševal skupne probleme sindikalnega de- la v zvezi z gospodarjenjem, raz- vijanjem delavskega samouprav- ljanja, predvsem dela osrednjega delavskega sveta podjetja, poli- tike nagrajevanja in delitve do- hodka v okviru rudnika kot celote ter skrb za pravilne odnose med samostojnimi ekonomskimi enota- mi v podjetju, organizacijo letne- ga oddiha, strokovnega izobraže- vanja itd.

Naloge novega rudniškega sindi- kalnega odbora, katerega ustano- vitev je že nekaj let postajala nujno potrebna, so dokaj odgo-

vorne. Skrb tega odbora bo razen navedenih nalog bo nadalje spo- razumno delo z obema občinskima sindikalnima svetoma v Trbov- ljah in Hrastniku, utrđitev samo- stojnosti sindikalnih podružnic v obratih oziroma ekonomskih enotah podjetja, koordinacija njihove- ga dela glede na skupne naloge na rudniku itd.

S posebnim pravilnikom, ki je bil sprejet na tej ustanovni skup- štini, so razmejene dolžnosti rud- niškega sindikalnega odbora in njegove glavne funkcije.

Ustanovnega občnega zbora so se udeležili razen 230 delegatov rudniških sindikalnih podružnic tudi Stevo Bevandič, predsednik Centralnega odbora sindikata ru- darjev, metalurgov in delavcev kemične industrije Jugoslavije — predsednik republiškega odbora — Jože Plevnik, predsednik ObSS Trbovlje Pavle Kovač in še drugi gostje.

SEMINAR ZA ŠOLSKO SAMOUPRAVO

Občinski komite Ljudske mla- dine v Trbovljah je priredil mi- nuli petek in soboto dvodnevni seminar za člane šolskih in raz- rednih skupnosti iz šolskih mla- dinskih aktivov.

Po uvodnih besedah Simona Ra- dulovića in Karla Vukovića, ki sta govorila o družbenem uprav- ljanju in šolski samoupravi, so seminaristi, razdeljeni v posa- mezne komisije, razpravljali o problemih in uspehih na področju delovanja šolskih in razrednih skupnosti.

-pb-

02 SPOROČA :

TRBOVLJE

Dne 22. marca se je v dopoldanskih urah dogodila prometna nesreča na cesti III. reda od Katarine v Trbovlje. Na drugem ovinku pod hlo Ane Valenček se je to- vornjak OM reg. št. C 38940, ki ga je upravljali poklicni vofer Radovan Smiljan- nič, v zavoji močno nagnil, tako da je tovor zdrnil na desno stran, zlomil stra- nico in padel na tla. Zaradi tega je bila cesta zaprta za ves promet okoli 6 ur. — Celotna teža vozila in tovora je znašala 43,5 tone.

To je že drugi primer, ki se je pripetil ta teden na tej relaciji z istim tovorom in isto tonažo avtomobila. Če upoštevamo stanje mostov in ceste s 17-promilnim vzponom in da je vozilo dolgo 14, široko pa 2,5 metra, je vsak komentar odveč. — Škoda na vozilu je ocenjena na približno 20.000 din.

Dne 21. marca se je ob 19.15 pripetila prometna nezgoda v Trbovljah na križišču ceste Loke-Leninov trg-Keletovo. Voz- nik tovornega avtomobila S-9675 Lado Hauptman je peljal po Obrtniški cesti do križišča pri Dimniku, pravilno nakazal smer in začel zavijati v levo, v smer Keletovo. Za njim je vozil dostavni avto- mobil S-3584 Lado Podbregar, ki je delo- vanje smerokaza pred njim vozečega to- vornjaka spregledal in ga hotel prehiteti, zaradi česar je prišlo med obema do trč- nja. Na tovrnem avtomobilu je škoda za okoli 5000 din, na dostavnem vozilu pa za približno 30.000 din. Poškodovana je tudi ograja na križišču.

Oba voznika sta bila odpeljana na od- vezem krvi, ker sta med delovnim časom uživala alkoholne pijače.

Dvoje uspeh predavanj DU Trbovlje

Delavska univerza je v ponedel- jek, 27. marca, skupno z Dru- štvom inženirjev in tehnikov v

Trbovljah priredila v klubu Svo- bode, Trbovlje II, zanimivo pre- davanje » O avtomatizaciji, ki so ga spremljali s filmi. Predaval je inž. Vošnjak iz Ljubljane.

Zal pa je bila udeležba na pre- davanju premajhna, posebno smo pogrešali tehniški kader oziroma člane DIT.

V torek, 28. marca, pa je bilo v Delavskem domu v Trbovljah v organizaciji krajevnega Delavske univerze in občinskega odbora ZRPOP prav tako zanimivo preda- vanje podpolkovnika letalstva, to- variša Staneta Verbiča o temi Vojno politični položaj in obramb- ne možnosti Jugoslavije.

1. aprila na jugoslovanskih železnicah

Nove železniške tarife

Cena vozovnic se bo v povprečju zvišala za 15 odstotkov - Še naprej 75 odstotni popust za potovanje na dopust - Za nedeljske povratne vozovnice samo 30 odstotkov popusta - Znatno poveča- nje cen mesečnih vozovnic za delavce in uslužbence

Na jugoslovanskih železnicah bo začela 1. aprila letos veljati nova tarifa za prevoz potnikov. Cene vozovnic se bodo zvišale v povprečju za 15 odstotkov, na krajših rela- cijah manj, na daljših relacijah bolj. Za relacije do 10 km se cena vozovnice sploh ne bo zvišala in bo enaka kot do- slej: do 5 km 28 din, do 10 km 52 din.

Za relacije do 20 km bo nova cena vozovnic 104 din (sedaj 96), do 30 km 156 din (sedaj 144), do 40 km 208 din (sedaj 192), do 50 km 260 din (sedaj 240), do 60 km 312 din (sedaj 288), do 70 km 364 din (sedaj 336), do 80 km 416 din (sedaj 384), do 90 km 468 din (sedaj 432), do 100 km 520 din (sedaj 480), do 110 km 572 din (sedaj 528), do 120 km 624 din (sedaj 576), do 130 km 676 din (sedaj 624), do 140 km 728 din (sedaj 672), do 150 km 780 din (sedaj 720). Navedene cene veljajo za vozovnice za drugi razred potniškega vlaka.

Kdor bo potoval v 1. razredu, bo moral dodatno doplačati polovico vrednosti vozovnice 2. razreda. Dodatek za brze in ekspresne vlake se ne bo spremenil in bo znašal za brze 300, za ekspresne vlake pa 600 din.

ZA POTOVANJE NA LETNI ODHOD - 75 Odstotkov POPUSTA

Za tiste, ki bodo potovali na dopuste, bo tudi v prihodnje veljal 75-odstotni po- pust. Za otroke od 4. do 10. leta pa bo treba plačati polovico tsko znižane cene.

Bojazn, da bodo nove tarife v potni- škem prometu kljub obstoječemu 75-od- stotnemu popustu ogrozile možnost dru- žin z večjim številom otrok, da bi po- vale na letni odhodi, ni utemeljena. — Podražitev vozovnic na daljših relacijah za približno kakšnih 100 din (s popustom) ni prevelika obremenitev v primerjavi s cenami lanskega leta. To povznanje v ceni se bo izplačalo zlasti taktar, če bodo ljudje potovali z brzimi in ekspresnimi vlaki, ki jih bodo vlekle Dieslove loko- motive, ker bodo potovanja hitrejša in udobnejša.

Nedeljske povratne vozovnice - SAMO 30 Odstotkov POPUSTA

Za nedeljska potovanja so imeli držav- ljani doslej 40 odstotkov popusta od redne vozne cene na železnicah. Ta popust pa ni bistveno vplival na povečanje števila potnikov, saj je bil premajhen. Sedaj bo ta popust še manjši in bo znašal samo 30 odstotkov. Če upoštevamo težnje, da populariziramo nedeljski odhodi v prirodi, se je treba vprašati, če so železnice res morale znižati popust za nedeljska po- tovanja. Lahko se bo namreč zgodilo, da bodo sedaj ob nedeljah mnogi vlaki vo- zili precej bolj prazni kot doslej.

Prav tako ukinja železnica 50-odstotni popust za skupinska potovanja, ki je vel- jal v primeru, če je potovalo najmanj 5 oseb, uva pa 30-odstotni popust za sku- pinska potovanja, vendar pod pogojem, da potuje najmanj 10 oseb. Za dijake ekakurije, skupinska potovanja pionirjev, otrok in mladine, za 6 potovanj letno za dijake in študente pa bo še naprej veljal popust v višini 75 odstotkov.

MESEČNE VOZOVNICE

Popust za mesečne vozovnice za usluž- benice in delavce se bo znižal od sedanjih 75 na 50 odstotkov. Ta najavljen ukrep je že vzbudil med prizadetimi precej raz- burjenja in negodovanja. Po novi tarifi bodo delavci in uslužbenci, ki potujejo na relacijah do 5 km, plačali mesečno 650 din, na relacijah do 10 km 1300 din, do 20 km 2600 din, od 21 do 30 km 3900 din, od 31 do 40 km 5200 in od 41 do 50 km 6500 din.

Tako visokih prevoznih cen delavci na uslužbenici nedvomno ne bodo mogli sami plačati in bodo morali del sredstev pri- spevati kolektivni.

Bolj uvidevne so bile železnice pri o- tolovanju popusta za dijaške mesečne vo- zovnice. Te bodo veljale za relacije do 2 kilometrov 340 din, do 10 km 650 din, do 20 km 1300 din in do 30 km 1950 din.

To so osnovne karakteristike novih po- vniških tarif na jugoslovanskih železnicah. Seveda pa to še ne pomeni, da železnice v doglednem času ne bodo postopoma uvedle ekonomske cene za prevozna sto- piritve. Po drugi strani pa lahko, če se jim to izplača, nudijo svojim koristnikom razne nove popuste, čeprav je danes pre- voz po naših železnicah eden od najse- nejših v Evropi.

(Po Večeru)

Kako je z rekonstrukcijo radeške tovarne papirja

Radelka tovarna je stara nad 200 let. Podjetje je močno iztrošeno, saj je odpisano že skoraj 70 odstotkov vrednosti naprav. Specialne vrste papirja, ki jih tu izdelu- jejo, trenutno še uživajo določeno pred- nost na tržišču. V zadnjih letih se je pa v Jugoslaviji močno razvila papirna in- dustrija. Nove, moderne tovarne, ki obra- tujejo s skrajšanimi tehnološkimi procesi in z veliko proizvodnjo, bodo lahko pro- dajale izdelke ceneje. Tega se delovni kolektiv radeške tovarne že dolgo zaveda. Zato je podjetje že pred leti vložilo pri Zvezni investicijski banki zahtevo za po- stojlo v višini okrog milijarde in dve sto milijonov dinarjev. Trenutno stanje glede na investicije v zveznem merilu pa daje večjo prednost predvsem težji bazični in- dustriji, tako da tu skoraj ni mogoče raču- nati na ugodno rešitev zahteve.

Samoupravni organi, politične organiza- cije in uprava podjetja so v zadnjem času temeljito preanalizirali nastali položaj. — Delavski svet podjetja je ob podpori ce- lotnega kolektiva sklenil, da preide v re- konstrukcijo tovarne z lastno udeležbo, se pravi s samofinanciranjem. — Izredna enotnost v glediščih in velika pripravlje- nost kolektiva so pri tem odigrale pre- jeto vlogo. Sprejeta so bila načela splošnega varčevanja in skop, da se fondna politika usmeri v investicije. Trenutno iščejo ponudnike iz inozemstva za skle- nitve pogodb. Podjetje pa potrebuje za začetek okrog 500 milijonov din za gra- bena dela in za plačilo carine. Pred sa- moupravnimi organi in odgovornimi to- variši v podjetju stojijo zdaj velike in za- htevne naloge, kako in kje dobiti sredstva za pričetek del. Plan rekonstrukcije na- merja predvidevati nakup novega papirne- stroja z dnevno zmogljivostjo 10 do 13 ton, nakup pomožnih strojev in nadzida- vo sedanjega glavnega objekta za nad- stroje.

Delovni kolektiv pa ima svoje obvez- nosti tudi do komunalne izgradnje. Bilo bi napačno, če bi kjerkoli obstajalo mne- nje, da se o tem v podjetju ni razprava-

ljalo ali pa da v kolektivu za to ni razu- mevanja. Kljub izredno težkemu položaju zaradi prehoda v rekonstrukcijo je delavski svet sklenil, da bo letos pomagal pri gra- dnji lole s petimi milijoni dinarjev in z materialom v vrednosti 10 milijonov din, seveda pod pogojem, da pristojni organi preskrbijo še nadaljnjih 20 milijonov din, kolikor je še potrebno za gradnjo lole v tem letu. Razen tega pa stoji pred tova- rno še sodelovanje pri rekonstrukciji ceste Radeče-Papirnica in sodelovanje pri gra- dnji stanovanjskega bloka v Radečah. De- lovni kolektiv se pa tudi dobro zaveda, da bo novorekonstruirano podjetje lahko čez določen čas mnogo več nudilo razvoju kraja, ker si bo utrdilo svoj položaj in zagotovilo razvoj, kar je nujno in na- d vse potrebno.

Delovni kolektiv je prepričan, da bodo občinski ljudski odbor in vsi ostali po- magali Tovarni dokumentnega in kartnega papirja in pokazali polno razumevanje za nujno rekonstrukcijo tovarne in s tem v zvezi za hitrejši razvoj in napredek samih Radeč in okolice.

-ik-

Delavski svet STT je potrdil zaključni račun

Večji dohodek na zaposlenega

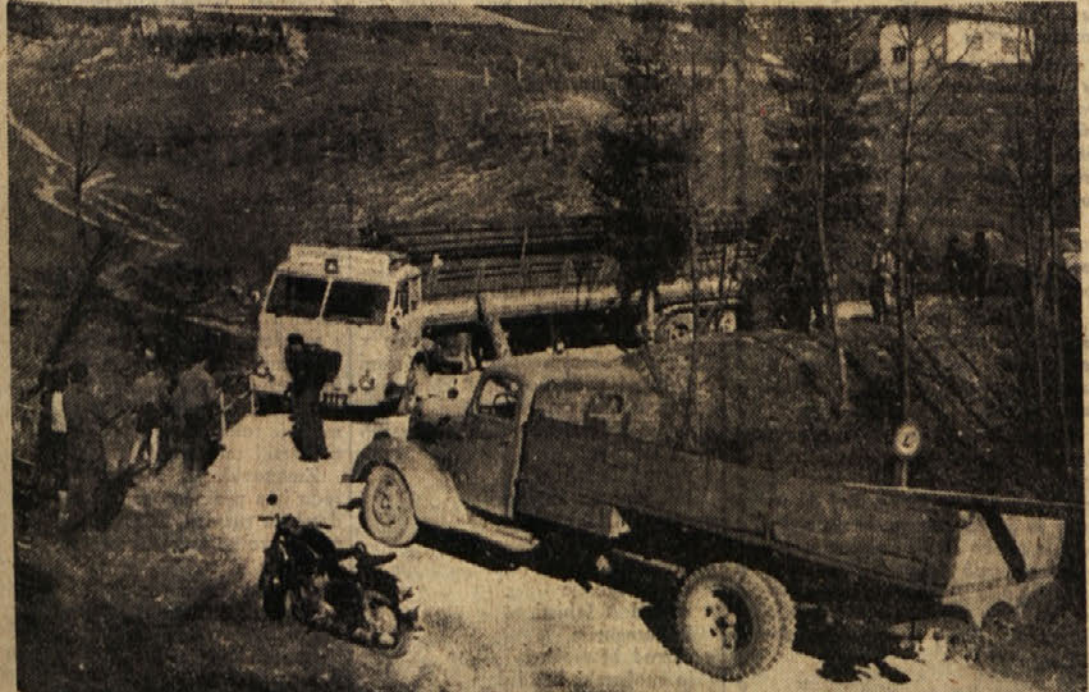
Delavski svet Strojne tovarne v Trbovljah je na svojem zasedanju v petek, 24. marca, potrdil zaključni račun tovarne za leto 1960. — Zaključni račun pokazuje, da je po- djetje celoten dohodek lani proti letu 1959 preokorajilo za 21,9 %. do- hodek podjetja za 30,2 %.

Za ustvarjeni dohodek se je tre- ba zahvaliti prizadevanjem delov- kolektiva tovarne. Tako se je lani- sko leto tudi asortiment proizvodnje po prodajni vrednosti izboljšal v korist serijske proizvodnje.

S pravočasnim oskrbovanjem z materialom, boljšim in hitrejšim potekom dela v pripravi proizvodnje in v samem proizvodnem pro- cesu, z dinamičnim povezovanjem teh procesov ter z boljšim izkoriš- čanjem proizvodnih zmogljivosti

je uspelo povečati produkcijo in dohodek. Tudi kompleksni način nagrajevanja je ugodno vplival na preokorajitev planiranega dohodka. V tovarni se je prav tako znižalo število nadur v produkciji, opazi se pa tudi tendenca za zmanjša- njem povprečnega staleža osebja, dohodek se pa večja, kar prihaja zlasti do izraza v večji produktiv- nosti dela in v samem dohodku na posameznega zaposlenega, ki se je v primeru z letom 1959 povečal lani za približno eno četrtno.

K doseženim uspehom v proiz- vodnji in v dohodku je, kakor smo že omenili, nedvomno došil pripomogel boljši sistem nagraje- vanja, ki je v delu stimuliral vse zaposlene.

Na naših cestah večkrat pride do takih spodbujajev, ker so ceste ozke. Zopet se je ponovil primer predlanskega tedna, ko je dolgo in široko vozilo na cesti od Čee proti Trbovljam imelo nezgodo

Bralci nam pišejo!

Z občnega zbora Partizana v Šmartnem

Prejšnjo sredo je imelo TVD Partizan v Šmartnem redni letni občni zbor. Funkcionarji društva so poročali o delu posameznih sekcij in ugotovili, da so bili najbolj pridni košarkarji. Dosegli so nekaj pravih uspehov. Težave so pa z redno pionsko in mladinsko telovadbo, in to zaradi pomanjkanja vaditeljev. Upati je, da se bodo razmere kmalu uredile.

Na občnem zboru so izvolili nov upravni in nadzorni odbor. Upr. odbor ima pred seboj važne naloge, saj mora poživiti delo Partizana in privabiti v njegove vrste čim več novih članov.

Se neka ugotovitev: na občnem zboru so bili mladinci, ki jih vidimo tudi na drugih sestankih. Naše vprašanje se glasi: kje so ostali mladinci? Šmartno je precej velik kraj, mladine je tudi precej, a mnogi se sploh nikjer ne udeležujejo. — In končno še vprašanje: zakaj se tovarniška mladina ne bi vključila v vrste Partizana?

M. D.

Kratke iz Zagorja

Gostovanje ljubljanske Drame. Na večer pred letošnjim 1. majem bo v Delavskem domu v Zagorju gostovala ljubljanska Drama s Cankarjevo igrjo »Za narodov blagor«.

Izšla je druga številka Biltena. Prejšnji teden je izšla druga številka Biltena, glasila občinskega odbora SZDL. Bilen obravnava dejavnost organizacije SZDL neposredno po V. kongresu kakor tudi stališča, ki jih je sprejel občinski odbor Socialistične zveze z letošnjim proračunom in družbenim planom zagorske občine.

Seminar za vodje letovanj. Na Izlakah so zaključili prejšnji teden seminar za vodje letovanj, ki ga je organiziral okrajni odbor Društva prijateljev mladine.

Krvodajalska akcija. — Občinski odbor Rdečega križa v Zagorju pripravlja v prihodnjem mesecu, in sicer od 19. do 21. aprila, krvodajalsko akcijo v občini, v kateri bo sodelovalo okrog 500 krvodajalcev.

Bogata bilanca Ljudske knjižnice v Trbovljah

Letos v novih prostorih?

Trbovlje so se razvile v največji delavski in industrijski kraj v Zassavju. Za nenebno splošno izobraževanje vsega prebivalstva kakor tudi za politično in strokovno izpopolnjevanje so pa delovnemu človeku nujno potrebne knjige. Trboveljska občinska knjižnica se kljub razmeroma bogatemu knjižnemu fondu, s katerim razpolaga, ne more pravilno razmahniti. Primanjkuje ji prostori za razširitev, zlasti pa, da bi se mladinski knjižni oddelki ločili od ostalega. Vprašanje prostorov trboveljske ljudske knjižnice se je reševalo že dlje časa, sedaj pa kaže, da bo tudi ta kulturna ustanova prišla do novih, boljših prostorov, čeprav ne tam, kot je bilo prvotno zamišljeno. Prostor knjižnice torej ne bodo v stolpnici trboveljske Elektrarne, pač pa v kadični Delavskega doma. Naročena je že nova oprava za knjižnico, skrajni rok za otvoritev novih prostorov je bil pa določen 1. junij letos.

Upajmo, da bo ta sklep res držal in da ne bo spet potrebna vrsta razprav, še manj pa, da bi kdo dejal, da prostori za knjižnico niso potrebni, kot se je to zgodilo.

V zadnjih desetih letih se je v javni knjižnici v Trbovljah nabralo že lepo število knjig — z dvojnicami vred jih je 14.671. Ta izbira zadovolji po okusu in potrebi primitivnega, a tudi zahtevnega, izobraženega človeka.

Pretežni del knjižnice sestavljajo knjige v slovenskem jeziku, ki ga tvori izbor klasičnih del vseh kul-

turnih narodov, prevladujejo pa v njej slovenska originalna dela. Zelo važen del slovenskega oddelka knjižnice je že precej bogat, a še vedno nezadosten fond mladinskih knjig, ki jih je okrog 3500. V knjižnici je pa vse premalo knjig politične in poljudno-znanstvene vsebine, katere odstotek je premajhen za mladino, ki potrebuje knjige za študij.

Iz hrvaške in srbske književnosti je v knjižnici pomembnejših del 1057. Relativno precej knjig je v nemščini, in sicer 895, angleških je 135, francoskih 136, ruskih pa 144.

Zaradi obširne izbire raste število bralcev, vendar je le-to lansko leto proti 1959 nazadovalo. V letu 1959 je bilo v knjižnici 16.723 obiskovalcev, ki so prebrali 39.267 knjig. V letu 1960 je bilo pa bralcev 15.576 s 36.773 izposojenimi knjigami. Vse-hakor je na padec obiska knjižnice delno vplivala večja izposojnina v letu 1960, nadalje da so knjige bralcem težko dostopne, ker so naložene tudi v treh stolpcih. — Občutno se opazi v knjižnici pomanjkanje čitalnice.

Največ knjig so si izposodili upokojenci in gospodinjice, ki jih je bilo 4156, nato pride mladina s 4122 obiskovalci, delavci 4052 ter nameniščniki 3246.

Najbolj iskane knjige so bile lanske leto: Moskva, Stalingrad, Ber-

lin, Od tod do večnosti, Mladi levi, Goli in mrtovi, Desirée, Na otokih gobavcev, Skozi pekel Malaje, April, Hiša ob večeru, Madžarska rasprodaja, predosem pa »Nürnberški proces«.

Kljub težavam z lokali je bila bilanca trboveljske javne knjižnice bogata ter je razveseljivo, da bo tudi ta važna kulturna ustanova dobila še letos boljše prostore, da bo lažje služila potrebam našega delovnega človeka.

-at-

TRIBUNA BRALCEV

DVE MINUTI NI MOGEL POČAKATI

Autoprevozništvu Trbovlje daje v zvezi z vprašanjem, zakaj šofer ni mogel počakati dve minuti, sledeče pojasnilo:

Vlak, ki prihaja v Ljubljano 10 minut po 11. uri, se navadno sreča z motornim vlakom, ki prihaja iz Ljubljane, na trboveljski postaji. Potniki obeh vlakov imajo na razpolago redni avtobus. Primer, ki se je zgodil 16. marca, pa ni zakrivil šofer, ampak motorni vlak, ki je imel zamudo, vendar ga vzlic temu šofer na-

važno počaka, toda avtobus je bil poln potnikov, tako da ga zaradi tega ni počakal, ker bi potniki, ki bi se prišli, ne mogli na vozilo.

Avtoprevozništvu bo skušalo te stvari ugodno reševati in se bo vprašanje precej izboljšalo, ko bo podjetje dobilo še en avtobus za lokalni promet ter bo potem avtobus vozil na relaciji Trbovlje—postaja vsako uro, po potrebi še večkrat.

Ostali nam niso odgovorili, zato ne moremo dati pojasnil na druga vprašanja naših bralcev.

KJE JE LT STROJNE TOVARNE

Bralec S. R. vprašuje vodstvo LT Strojne tovarne Trbovlje: V soboto, 25. marca, je bil občni zbor sindikata Strojne tovarne Trbovlje v domu Partizana. Ves potek občnega zbora je bil v redu in vse je bilo dobro pripravljeno, pogrešali pa smo fotografa, vendar je kasneje prišel fotograf podjetja Weiss. Vendar se sprašujemo, kje je bila Ljubljanska tehnika STT, ki ima dobro delujočo foto sekcijo. Ali je ta sekcija v STT samo zato, da dela privatne stvari, ali je tu tudi za take prilike?

Delo AMD na Izlakah

društvo ne razpolaga z ustreznim vozilom.

Pionirske sekcije AMD ni ustanovilo, pač pa je poskrbelo za prometno-vzgojno predavanja, o čemer so pionirji opravljeni izpite. Vsi, ki so izpit izdelali, so dobili pionirske prometne značke.

V akciji »Na cesti nisi sam« je društvo prav tako poskrbelo za prometno-vzgojno predavanja s predvajanjem filmov za odrasle in šolsko mladino. Članstvo se je povečalo od 30 na 73.

Društvo se je lani odločilo, da si zgradi svoj dom. V ta namen je IRS iz Zagorja podarila družinu barako, prevoz je pa brezplačno

opravila Keramična tovarna iz Iz-lak. Z izgradnjo doma so se pa pojavile velike težave, tako da je bilo treba to delo do nadaljnjega preložiti. Ob veliki naklonjenosti so gasilci dali na razpolago društvu potrebno učilnico, društveno pisarno in garažo.

Za boljši potek praktičnega pouka bo društvo kupilo motorno kolo, potreben bi bil tudi avto, ker je stari že odslužil, vendar je treba to vprašanje zaradi finančnih težav za sedaj še odložiti.

Tudi letošnje leto bo društvo organiziralo tečaj za šoferje-amate-rije teč več prometno-vzgojnih predavanj s predvajanjem filmov.

Za zaslužne člane bo društvo priredilo skupinski ogled dirk v Vidmu-Krskem.

Za 20-letnico vstaje bo društvo v njeno počastitev organiziralo prireditev s propagandno vožnjo. Se druge sklope so sprejeli na občnem zboru. Če bodo vsi pomagali, jih bo lahko izvesti, kar je želeli, da ne bo večina dela snela na ramenih predsednika.

M. G.

OTROCI BREZ STARŠEV ALI...

Pri novih stanovanjskih blokih ob Cesti zmage v Zagorju ob Savi ni urejenih otroških igrišč. Otroci si sami najdejo prostor za igro in se razdele v »bojne skupine«. Zadnje dni jih je prijetno vreme le prerado zvalilo v bližnji park. Tu potem neusmiljeno skačejo po travici, po klopih, plezajo po dreved in lomijo okrasno grmičevje.

Pred dnevi sta Franček S. in Jože B. celo z nožem obrezovali že tako primerno obrezano grmičevje.

Lani so prebivalci nekega stanovanjskega bloka s prostovoljnim delom uredili zelo lep pas pred hišo. Letos služi ta zeleni pas za nogometno igrišče in bdi-jišče »borbenim skupinam«. Zelo malo upanja je, da bo tu trava letos lahko znova ozelenela.

Ne čudim se, če si otroci prisvojijo za igro prostor, ki jim ugaia. Čudim se pa staršem, ki svojih otrok ne znajo poučiti, da je park z vsemi nasadi kakor tudi urejena okolica stanovanjskih blokov ne samo kulturna potreba, temveč tudi v okras na-selju. Pa ne samo to: lepo ure-jen kraj ali tudi sama okolica stanovanjskega bloka je pač ar-celo življenjske ravni okoliških ljudi.

Človek se res nehoče vprašati, ali prebivalci teh blokov ni-majo smisla za lepo okolico ali pa otroci nimajo staršev, ki bi jih o vsem tem poučili?

Medtem ko se otroci igrajo v parku in tam delajo škodo, ko-maj dve sto metrov oddaljeno otroško igrišče prepogosto sa-meva...

(-b)

RAZSTAVA KNJIG V TRBOVLJAH

Državna založba Slovenije in Trgovinska zbornica za okraj Ljubljana bosta v dnevi od 1. do 7. aprila tega leta priredili v Delavskem domu v Trbovljah razstavo knjig. Izbor knjig predstavlja predvsem zgodovinsko-revolucio-narno tematiko, strokovne in pedagoške knjige ter lepo-slovje.

V okviru razstave bo v četrtek, 6. aprila ob 18.30 lite-rarni večer v predavalnici Delavskega doma, na katerem bodo nekateri naši pisatelji brali svoja dela.

V Čemšeniku so igrali

Pred nedavno nedeljo je doma-če prosvetno društvo v Čemšeniku uprizorilo dramo »Sin«, ki je bila prva igra v letošnji sezoni. Za to predstavo je pa med ljudmi vla-dalo veliko zanimanje, saj so do-mačini in okolišarji napolnili gledališko dvorano do zadnjega kotička.

Uprizoritev drame je kljub temu, da je med igralci nastopilo nekaj mladih, zelo dobro uspela ter je občinstvo izvajalce nagra-dilo z dolgotrajnim plaskanjem. Tudi scena za igro je bila zelo okusna. Za tako uspešno izvedbo igre se je pa treba predvsem za-hvaliti pozitivnemu scenaristu in režiserju tovarniški Pavličevi.

Prosvetno društvo bo igro »Sin« še enkrat ponovilo na domačem odru, namerava pa z njo gosto-

vat še v nekaterih okoliških kra-jih. — Vsi so ob koncu predstave rekli, da si takih iger želijo še več.

M. G.

IZ ŠMARTNA:

Kdo bo strelski prvak Zasavja? Strelsko društvo »Usnjar« v Šmartnem je doseglo v zadnjem času nekaj lepih uspehov. Stalne vaje in tekmovanja so pripomog-la, da so člani postali odlični strelci.

Šmarnski strelci imajo pred se-boj važno tekmovanje s strelsko družino »Franca Fakina« iz Trbo-velj. Po osmih kolih imata obe strelski ekipi enako število točk (16). V nedeljo, 2. aprila, bo odlo-čilno tekmovanje za prvaka za-savske strelske lige. Tekmovanje bo na domačem strelišču.

Trenutno je še težko reči, kdo bo boljši. Kljub temu je upati, da se bodo Šmarčani tudi tokrat iz-kazali.

M. D.

IVO HRIBOVSEK:

Šahovski maraton

III. Zadnjič smo prav na hitro preli-stali nekaj strani zgodovine dopis-nega šaha; danes pa pogledmo klasi-fikacijo dopisnih šahistov doma in v mednarodnem merilu.

Pri šahovski zvezi Jugoslavije v Beogradu obstaja odbor za dopisni šah, ki ga vodi mojster R. Marič.

Tekmovalci so razvrščeni v sku-pine po 5 igralcev približno enakih moči takole:

v razred D šahisti
IV. in brez kategorije
v razred C šahisti
III. kategorije
v razred B šahisti
II. kategorije
v razred A šahisti
I. kategorije
in mojstri kandidati

Seveda je možno napredovati iz razreda v razred oziroma potrditi svoj trenutni razred. Točnejša na-

vodila najde čitatelj, katerega bi za-nimal »šahovski maraton«, v Pravil-niku o organizaciji jugoslovanskih dopisnih šahovskih tekmovanj.

V stalnem teku so tudi Evropski turnirji pod vodstvom biroja ICCF s sedežem v Hamburgu. Udeleženci iz raznih držav Starega sveta bi-jejo v grupah po 7 igralcev ostre in brezkompromisne borbe. Delitev moči je tukaj naslednja: III., II., I., mojstri ter šampionski razred.

Zmagovalec v šampionskem razre-du ima pravico nastopa na kandi-datskem turnirju ICCF za svetovno prvenstvo posameznikov v dopisnem šahu.

Od zasavskih šahistov igra v mednarodnem mojstrskem razredu Zagorjan Ivo Hribovšek.

Lanski kongres ICCF v Holandi-ji je sprejel norme za osvajanje na-slova dopisnega vele mojstra ter in-ternacionalnega mojstra.

(Se nadaljuje)

Zbor volivcev v Radečah

Zadnji zbori volivcev na radeč-kem področju so pokazali izredno aktivnost in zanimanje državlja-nov pri sprejemanju družbenega plana občine in programov kra-jevnih odborov ter stanovanjskih

Najuspešnejši je bil prav goto-vo zbor volivcev v Radečah. Za-nimivo je, da so volivci že teden dni pred zborom živahno razpravljali o številnih vprašanjih. Iz-redno močna politična aktivnost je bila pred zborom volivcev nai-

bolj vidna v Klubu mladih proiz-vajalcev, v delovnem kolektivu radeške Papirnice in še drugje. Da je bil interes za zbor res ve-liki, nam dokazuje tudi nabito pol-na dvorana, tako da so mnogi ostali zunaj. Med prisotnimi je bila skoraj polovica mladih ljudi, kar je še posebno razveseljivo.

Volivci so najprej poslušali iz-vajanje podpredsednika ObLO —tov. Ferija Millerja, nato pa se je razvila razprava, ki je bila na momente zelo burna, vendar pravilno usmerjena. Največ go raz-pravljali glede gradnje športnega igrišča, čemur so nekateri pred zborom volivcev nasprotovali. Od-ločna zahteva, potrjena z absolut-no večino pri glasovanju, je od-ločila, da se prične z gradnjo tega igrišča. Nadalje so državljani go-vo-rili tudi o gradnji mliške ve-žice, o dokončni ureditvi ceste skozi mesto, o gradnji krajevnih šol, o kopalnici in tudi o objek-tih, ki jih ima v načrtu stano-vanjska skupnost.

Volivci so obravnavali tudi uspešno delo Potrošniškega sveta, grajati pa slabosti Potrošniškega sveta.

Na kraju je bil na dnevnem re-ču še popis prebivalstva.

Splošna osnova v kraju je, da je bil to do sedaj najboljši zbor vo-livcev v Radečah.

-ik-

Pretekli teden je v Zagorju gostovalo SNG iz Ljubljane in se pred-stavilo z dramo »Orfej so spušča«.

VTISI S POTI PO SZ

Novembra 1960 smo prisostvo-ovali na Trgu »Krasnaja ploščad« zbraven Kremlja veliki tradicio-nalni vojaški parad, mimohodu športnikov in delovnih ljudi SZ v počastitev 43. obletnice Velike oktobrske socialistične revolucije. Že na večer pred tem je bila Mo-skva praznično spremenjena — okrašena in razsvetljena z nešte-timi parolami, slikami in žar-meti.

Mimohod se je pričel natanko ob 10. uri po moskovskem času in je trajal štiri in pol ure. V sprejodu je korakalo preko pol milijona ljudi.

Ma trdnimi smo videli voditelje SZ, na čelu s predsednikom Hruščovom in voditelje 81 komuni-stičnih Partij, ki so pravo čiste dni imele veliko poročevanje v Mo-skvi.

Po končanem slavnostnem go-voru so zadonele salve iz Krem-lja in tako naznanile pričetek pa-rade.

Na čelu je korakala vojska SZ. Videli smo orjaške tanke, ki so drveli mimo nas s hitrostjo kakih petdeset kilometrov na uro. Za njimi velike vošne naprave, za njimi vlekli težke topove. Največ pozornosti je pa vzbudilo raketno

enotje, ki so ga prevajali poseb-no izdelani teški avtomobili.

Raketne so bile dolge do pet-najst metrov, s premerom dveh metrov. Motorizacija je prikazala nove vrste avtomobilov, ki lahko vozijo po suhem, a tudi po vodi.

— Za motoriziranimi enotami je sledil mimohod ostalih rodov vojske, peladnje in mornarice, ki jo je na koncu spremljala enotica z najnovejšimi reaktivnimi letali.

Takoj za vojsko so se zvrstili mnozi uniformirani lanskeletni zmagovanci na olimpijskih igrah v Rimu. S seboj so nosili svoje pri-borne zlate, srebrne in bronzaste olimpijske kolajne.

Sledili so sovjetski delovni ko-lektivi, kolhozniki in sohozniki s parolami, slikami, grafiki, godbo, oblečeni v narodne noše vseh republik Sovjetske zveze. — Zastopane so bile vse vzhodnoev-ropske države in njihovi večji de-lovni kolektivi. Sredi sprejuda delovnih kolektivov sta vzbujala pozornost dva ogromna balona s premerom deset metrov v višini trideset metrov. Balona sta no-sila grbe republik in zastave.

Slikovitosti barv različnih uni-

form, zastav in svetla se sploh ne da opisati. Zapustila nam je ne-pozaben vtis.

Zanimivo je, da je bila parada na slavnostnem prostoru zelo močno zastražena. Pred glavno tribuno in za njo ni smel stopiti nihče brez posebnega dovoljenja. Prav za gotovo so vsakega tudi po desetkrat legitimirali, preden je prišel na svoj določen pro-stor. Zato si je mnogo Moskov-čanov raje ogledalo mimohod ob svojih televizijskih sprejemnikih.

Po končani paradu so organi-zirali velik miting, opero na pro-stem, balet, ples in zabavo, ki je trajala pozno v noč in še drugi dan.

Čeprav je bilo precej mraja in hladno, ni ljudi od veselja nič od-vrnilo. Parada je bila resnično brezhibno organizirana. Zal pa je, da si jo je na samem kraju ogle-dalo toliko ljudi, kolikor je bi-lo povabljenih (povedali so nam, da jih je bilo 150.000). Tako vidi-mo, da je v sprejodu sodelovalo trikrat več ljudi, kot je bilo gle-dalcev.

(Nadaljevanje sledi)

OD SREDE DO SREDE

Obveščevalec

MALI OGLASI

Poceni prodaj »Lambretto« - 125 ccm, odprto. - Naslov Zibelnik, c. 9. avgusta 11.

Naprodaj posestvo z 2 ha 39 a površine v Senožetih pri Zagorju. - Informacije v upravi lista.

PREKLICI

Preključim govornice, ki sem jih izrekel o Mileni Knez, Keršičeva ulica 49, za neresnične. - Jože Kranjc, Ribnik 18, Trbovlje.

Podpisani Jože Vrankar preključim neresnične besede, ki sem jih izrekel o Dori Kajbič iz Zaloge.

KINO

»Delavski dom« v Trbovljah: 30. marca sovjetski barvni film VOHUN, 31. marca do 3. aprila ameriški CS barvni film DOLGA TOPLA LETA, 4. do 6. aprila ital. barvni film NEMIRNA LETA, 2. aprila matineja POT V BAMS-DORF, 4. do 6. aprila ameriški barv. film OSAMLJENI MASCEVALEC.

»Svoboda - Trbovlje II.«: 31. marca do 3. aprila ameriški CS barvni film NEMIRNA LETA, 2. aprila matineja POT V BAMS-DORF, 4. do 6. aprila ameriški barv. film OSAMLJENI MASCEVALEC.

PROGRAM DELAVSKE UNIVERZE V TRBOVLJAH

V ponedeljek, 3. aprila 1961, bo ob 18. uri v prostorih IRS za teren SZDL Opekarna predavanje tov. Toneta Bantana, kmetijskega referenta ObLO »PRAKTIČNI NASVETI ZA VRTIKARJE«.

V sredo, 5. aprila 1961, bo ob 18. uri v prostorih Doma SZDL pri Fortu za teren SZDL Trg revolucije, Vodenska c., Rudarska c., Trg Svobode, Ulica 1. junija itd. predavanje tov. Toneta Bantana, »PRAKTIČNI NASVETI ZA VRTIKARJE«.

V četrtek, 6. aprila 1961, bo ob 17. uri v klubu DPD Svoboda-Zasavje predavanje tov. Milenka Roša, pomočnika direktorja Delavske univerze Ljubljana, »POTOPIS PO NAŠI DOMOVINI« - spremljano z barvnimi diapozitivi.

V četrtek, 6. aprila 1961, bo ob 19. uri v klubu DPD Svoboda-Trbovlje II predavanje tov. Milenka Roša »POTOPIS PO NAŠI DOMOVINI«.

V petek, 7. aprila 1961, bo ob 18. uri v sindikalnem domu na Dobrni za teren SZDL Dobrna - predavanje tov. Toneta Bantana »PRAKTIČNI NASVETI ZA VRTIKARJE«.

RADIO

CETRTEK, 30. marca
8.35 Poje Komorni zbor RTV Ljubljana p. v. Milka Škoberteta; 10.15 S popevkami po Evropi; 12.00 Belokranjski ljudski motivi; 13.50 Poje zbor akademikov Branko Kršanovič iz Beograda; 16.00 Radi bi vas zabavali; 17.15 45 minut turizma in melodij; 18.45 Ljudski parlament; 20.00 Cetrtek večer domačih pesmi in napevov.

PETEK, 31. marca
8.30 Od polke do calypsa; 10.35 Zvočna mavrica; 11.30 Človek in zdravje; 12.00 »Dobri znanici« iz Celja izvajajo svoje domače popevke; 12.40 Pisani zvoki z Drav-

skega polja; 13.45 Koroške narodne pesmi v priredbi Luke Kramolca poje Koroški akademski orkester; 17.25 Od plesilca do plesilca; 20.00 Lepe melodije z orkestrom David Rose; 20.15 Tedenski znanjopolitični pregled; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 1. aprila

9.25 Od melodije do melodije; 10.55 Zabavni orkester RTV Beograd; 12.25 Zabaven opoldanski spored; 13.30 Od vasi do vasi... Narodne in domače viže; 14.20 Sport in športniki; 16.00 Popevke se vrstijo; 16.40 Melani zbor KUD Pošta-Obrotnik iz Maribora p. v. Gustava Rakuš; 17.15 Po kinu se dobimo; 18.30 Pozdrav z gora; 20.00 Nekaj novih in starih domačih za sobotni večer; 21.00 Za prijeten konec tedna; 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 2. aprila

8.00 Mladinska radijska igra - Aleksander Popović: Strašne stvari; 8.45 Vsak teden ob tem času; 10.00 Še pomnite, tovariši... Filip Bernardi; V tej hiši se je rodil...; 10.30 Zabavna matineja; 11.15 Koroške narodne v priredbi Lovra Horvata poje Ljubljanski komorni zbor; 13.30 Za nalo vas; 15.30 Kar radi poslušate; 16.00 Humoreska tega tedna - R. C. Phelen; Ali sploh obstajam; 16.40 »Peli so jih mati moja«; 17.00 Melodije za nedeljsko popoldne; 18.45 Trio Bardorfer in vokalni sekstet »Bratov Pleiko« iz Škofje Loke; 20.05 Izberite melodijo tedna!

PONEDELJEK, 3. aprila

9.20 Operne melodije; 10.40 Komorni zbor RTV Ljubljana; 12.00 Folklorni zapiski Tončke Maroltove z Gorenjske; 12.25 Zabavni potpuri; 13.50 Zvočni kaledoskop; 15.40 Nali popotniki na tujem - Janez Zver; V Göttingenu med študenti; 17.15 Šoferjem na poti; 18.50 Človek in zdravje; 20.00 Glasbeni varieté.

TOREK, 4. aprila

9.40 Moški zbor France Preleren iz Kranja; 11.30 Deset minut iz naše belešnice; 12.00 Veseli hribovci so prišli s planin; 12.45 Vaški kvintet z Rezikom in Sonjo; 16.00 Radi jih poslušate; 18.15 Klavir v ritmu; 20.00 Poje Komorni zbor iz Valparaisa p. v. Marce Dusića.

SREDA, 5. aprila

9.15 To je vaša melodija; 12.00 Dalmatinske narodne pesmi; 12.25 Zabaven opoldanski spored; 13.30 Majhna revija naših instrumentalnih solistov; 14.40 Ples kralja Matjaža; 17.15 Sestanek v sredo; 17.30 Lepe melodije; 18.45 Z lokom po strunah; 22.15 Mladim plesalcem!

GIBANJE PROBUVALSTVA

HRASTNIK

Rojstva: Ana Tuhtar, Hrastnik 262 - hčerko.
Poroke: Jože Bregar, mizar, Hrastnik 217 in Marija Petnjak, delavka, Dol pri Hrastniku 115.
Smrti ni bilo.

ZAGORJE

Rojstev (na domu) ni bilo.
Poroke: InZ. Jože Čič, rudarski inženir, Jesenovo 22 in Ana Fink, Hvilja, Loke pri Zagorju 48.
Smrti ni bilo.

TRBOVLJE

Rojstva: Sonja Cukljarič, Zagorje - hčerko; Terezija Zavri, Dole pri Litli - hčerko; Silvestra Zajec, Zagorje - hčerko; Jožefa Jarec, Trbovlje sina; Ana Brinjevec, Zagorje - hčerko; Marijeta Ocepke, Trbovlje - hčerko; Justina Salek, Sevnica - Staro Dobje - hčerko; Ana Blaj, Hrastnik - sina; Pavla Babič, Trbovlje - sina; Dragica Slanek, Hrastnik - sina; Draga Forte, Trbovlje - sina; Ana Vozel, Trbovlje - hčerko; Viktorija Tomc, Trbovlje - sina; Joža Ložak, Trbovlje - sina; Ivana Rebolj, Zagorje - hčerko; Cecilija Dolanc, Trbovlje - hčerko; Milena Markovič, Hrastnik - sina; Jožefa Novak, Trbovlje - hčerko; Marija Zupan,

Trbovlje - sina; Marija Marko, Trbovlje - hčerko; Barbara-Božena Krajnc, Zenica - sina; Gabrijela Sakeljek, Trbovlje - hčerko; Olga Rot, Trbovlje - hčerko; Marija Konežina, Zagorje - hčerko; Marta Lukančič, Trbovlje - hčerko; Jožefa Gregorčič, Hrastnik - sina; Pavla Lukman, Zagorje - hčerko; Angela Drnovšek, Zagorje - hčerko; Vincencija Razpotnik, Zagorje - hčerko.

Poroke: Jožef Kovačič, teh. risar, Trbovlje in Ana Baumkircher, teh. risarka, Trbovlje; Janez Borštnar, delavec, Trbovlje in Antonija Kozlevčar, delavka, Trbovlje; Anton Bučar, delavec, Trbovlje in Ivana Gumzej, delavka, Trbovlje; Jožef Špiler, ključavničar, Trbovlje in Danijela Sajovic, laborantka, Trbovlje; Ivan Glavač, rudar, Trbovlje in Silva Vodin, gosp. pomočnica, Trbovlje; Pavo Candek, strugar, Piran in Francilka Goršek, delavka, Trbovlje; Avgust Tomič, rudar, Trbovlje in Danica Medved, delavka, Trbovlje; Alojzij Znidarič, delavec, Trbovlje in Marija Plahuta, delavka, Trbovlje; Oton Dremelj, uslužbenec, Hrastnik in Margareta Brečko, gosp. pom., Hrastnik; Jožef Zupanec, mizar, Trbovlje in Gabrijela Ramšak, roj. Boršček, kurirka, Trbovlje; Leopold Borš, rudar, Trbovlje in Amalija Miglič, delavka, Trbovlje; Rajmund Jeršin, ključavničar, Trbovlje in Ana Miglič, krojačka pom., Trbovlje; Jožef Spolovnak, delavec, Trbovlje in Angela Novak, delavka, Trbovlje.

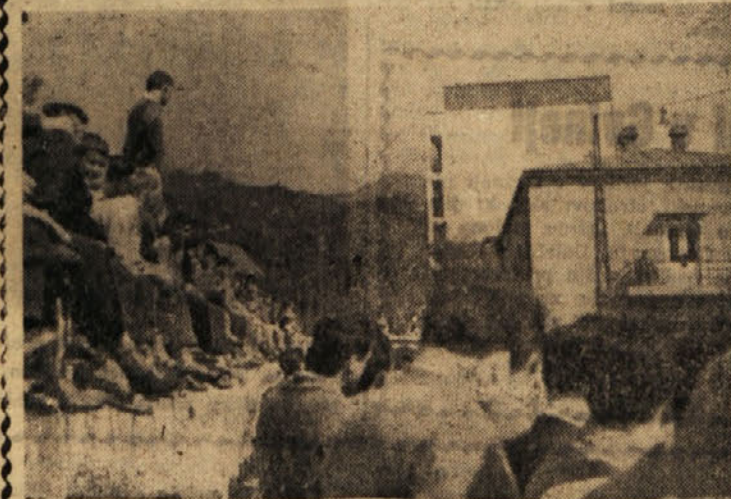
Smrti: Martin Salobir, Hrastnik, star 16 let; Ivana Vrtnovec, roj. Rahne, Trbovlje, stara 74 let; Marija Koritnik, roj. Pražnikar, Trbovlje, stara 81 let; Rozalija Habanc, roj. Jelenc, Trbovlje, stara 74 let; Franc Cestnik, Trbovlje, star 50 let; Albin Zmazlak, Prapreče, star 50 let; Jožef Ostrovršnik, Hrastnik, star 61 let; Tobijsa Sajevic, Trbovlje, star 85 let; Marija Plahuta, Trbovlje, stara 65 let; Terezija Oherauner, roj. Novjak, Trbovlje, stara 76 let; Rozalija Bartoli, Trbovlje, stara 75 let; Valentin Orečnik, Hrastnik, star 60 let; Alojz Pristav, Trbovlje, star 68 let.

BREŽICE

Rojstva: Ana Nemčič, Vučičevo 32 - sina; Francilka Polovič, Gaberje 9 - sina; Marija Gramc, Mrzlava vas 10 - hčerko; Marija Račič, Poglek 9 - hčerko; Slavica Perjan, Kraj Dolnji 56 - sina; Antonija Stritof, Sp. Pohanca 2, hčerko; Olga Hosta, Zadovinec - sina; Stjepka Godler, Brežice - sina; Terezija Krolej, Sromlje 53 - sina; Julijana Urek, Mihalovec 51 - sina; Ivanka Bračun, Mrčna sela 10 - hčerko; Terezija Račič, Cerina 9 - sina; Marija Kastner, Petice 33 - hčerko; Marta Bogovič, Arnovo selo 47 - sina; Marjeta Milijeli, Catež 10 - hčerko; Jse - hčerko; Brežice 20 - hčerko; Ana Škof, Pijecce 1 - sina; Terezija Tomič, Dobeno 2/7 - sina; Smilja Mladenovič, Brežice - hčerko; Jožefa Zafran, Višnja-Kriko - sina; Marija Božič, Nemika gora 5 - hčerko.

Porok ni bilo.

Smrti: Viktor Grdjan, sin ključavničarja iz Strmca 28, star 3 leta.

Zopet se je pričela rokometna sezona. Vneti prijatelji so se spravili kar na ograjo, kjer je bil boljši razgled

REZERUIRANO ZA ŠPORT

Tedenski športni pregled

Slovenska conska liga

Ljubljana: Rudar 2:2

Za tekmo je vladalo veliko zanimanje in gledalci so lahko videli lepo, hitro in hkrati razburljivo tekmo. V začetku so domači uprizorili nekaj nevarnih napadov, toda Rudar je vse bolj prihajal k moči in tako ustvaril ravnotežje, ki je bilo povod za postrtovalno in razburljivo igro. Tokrat je bila sreča naklonjena domačinom. Dosegli so vodilni gol, Rudar pa kljub izenačenju in mnogim priložnostim zaradi smole ni dosegel več kot vodstvo 2:1. Prvič je bil uspešen Knava, drugi pa Mak, ki so ga pa zaradi hude polkodbe - zlom noge - odnesli v bolnišnico.

Mak je v hitrem prodoru prišel pred sam gol ter se znašel pred vratarjem Zupančičem. Ta je na napadalca preostro reagiral, saj je v padu, ko je bila žoga v mreži, priletel na Makovo nogo in nesreča je bila neizogibna. Vsekakor je ostra igra Zupančiča vse graje vredna.

Rudar je nadaljeval z 10 igralci in domači so kmalu zatem izenačili. Postrtovalni obrambi Rudarja je do konca tekme uspelo zadržati domače napadalce in tako je Rudar zaslužen odnesel točko.

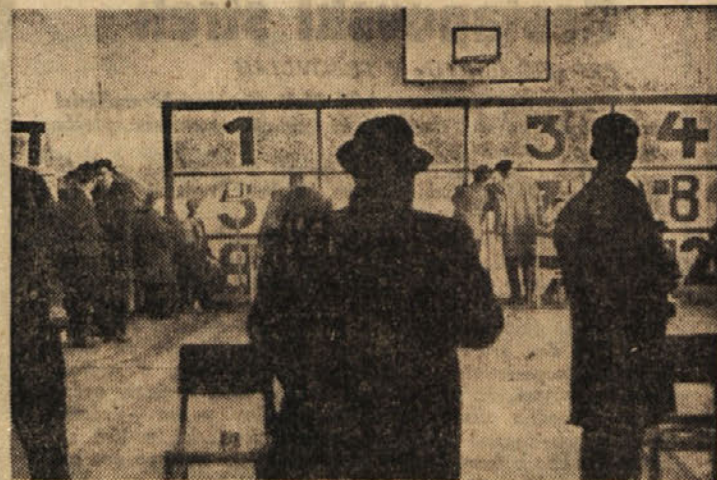
Molčivi sta nastopili takole: Ljubljana: Zupančič, Bogataj, Šoltar, Herman, Friš, Skušek, Valjavec, Majcen, Dolenc (Luketič), Pirce, Corn.

Rudar: Zagorč, Pristov, Deželak, Bošič, Sorel, Zibret, Mak, Halilagić, Irt, Knava, Oprešnik.

V predtekmi so mladinci Rudarja premagali »Ljubljano« z 2:1.

Ocepkov memorial na Kumu

Preteklo nedeljo je SD Trbovlje končno zaradi ugodnih snežnih razmer le lahko izvedlo tradicionalno tekmovalje - slalom za Ocepkov memorial. Startalo je 38 tekmovalcev in sicer na progi, ki je bila dolga okrog 250 m s tridesetimi vrati in višinsko razliko 80 m. Tekmovali so člani SK Triglav (Kranj), DS Dobovec, SD Zagorje in SD Trbovlje. Ekipno je zmagašla ekipa Trbovlje I v postavi Malavalič, Mrzel, Mak, Gonelli, med posamezniki je pa vrstni red naslednji: 1. Blazič (Triglav) 0:58; 2. Mrzel (Trbovlje) 1:04; 3. Sore (Trbovlje) 1:04; 4. Bevc Cveto (Trbovlje); - Mladinci: 1. Malavalič (Trbovlje); 2. Trotovec (Kum - Dobovec); 3. Glavač I (Kum - Dobovec); 4. Glavač II (Kum - Dobovec); 5. Dolanc Jože (Trbovlje).

Strelci se živahno udeležujejo na tekmovaljih

Prvenstvo Zasavja v krosu

V izvedbi atletske sekcije Rudarja iz Trbovelj, je bil v nedeljo v Zagorju spomladanski kros za prvenstvo Zasavja. Start in cilj je bil na stadionu Proletarca. Na startu se je zbralo 189 tekmovalcev. Najštevilnejši so bili pionirji.

Na 800 metrov dolgi progi so tekmovali pionirji. Prvo mesto je dosegel Rado Pišek, šola Ivana Cankarja, Trbovlje; drugi pa je bil Peter Sikovec, osnovna šola Zagorje.

Pionirke so tekmoval na progi 500 metrov. Prvo mesto je dosegla Medija, šola Toneta Okrogarja, Toplice.

Mladinci so tekmovali na 2500 metrov dolgi progi. Prvo mesto je dosegel Franc Dimic, AK Litija; 2. do 5. mesto so dosegli mladinci AK Rudar, Trbovlje.

Rokometni turnir v Trbovljah

Rokometni turnir okrajnih reprezentanc, ki so nastopile na stadionu Rudarja, je bila pravzaprav otvoritvena prireditve letošnjih nastopov naših rokometalcev. Za prireditev je bilo dosti zanimanja, saj so nastopili najboljši slovenski in hrvaški rokometali. Tako so v reprezentanci Zagreba nastopili poznani rokometali Diodan, Djuri, Kocjan, Spoljarič, Bačić in drugi, ki po svoji kvaliteti lahko kandidirajo za državno reprezentanco. Razen Zagreba so sodelovali še reprezentanca Maribor ter Ljubljana I in Ljubljana II.

Dopolne sta zmagašli Ljubljana I, ki je zlasti v drugem polčasu z učinkovito igro dosegla določeno prednost v tekmi z Mariborom in Zagreb, ki pa z Ljubljano II ni imel najlažjega dela.

Popoldne sta se najprej pomerila oba poražena. V borbi za prvo mesto so pa zmagašli gostje iz Zagreba, predvsem zaradi učinkovitosti v prvem polčasu, kjer so dosegli prednost - 5 golov. Ljubljana I je pokazala sicer lepo igro, toda nezanesljivost v obrambi in pa neuspešno izvajanje kazenskih strelcev (izmed 4 penalo so realizirali samo 2), sta jim prinesla poraz.

Rezultati: Ljubljana I : Maribor 13:12, Zagreb : Ljubljana II 20:12; Maribor : Ljubljana II 18:14; Zagreb : Ljubljana I 17:15.

Najboljši strelci za Zagreb: Spoljarič 7, Kocjan 7, Bačić 7. - Za Ljubljano I: Ažkun 7, Škrinjar 6, Sever 6 in za Maribor: Šparenšek 9, Gaube 7.

STRELCI ZA »ZLATO PUŠČICO«

V nedeljo je bilo v Hrastniku občinsko tekmovalje strelcev za »Zlato puščico«. Tekmovalja se je udeležilo 17 najboljših strelcev iz Zidanega mosta, Dola in Hrastnika, žal pa se tekmovalja niso udeležili strelci iz Radeč.

Prehobno »Zlato puščico« je za leto 1961 osvojil Karlo Suštar, kateremu sledijo Drago Ostrovršnik, Stevo Savonovič ter ostali. OD

Približno do 2. aprila nestalno vreme s pogostimi padavinami in hladno. Sneg večjih do nižjih. Nato približno 4 dni lepo vreme z mrazom ponoči, pozneje topleje. Nekako od 7. aprila zopet nestalno vreme s pogostimi padavinami in kasneje tudi ponovna močna ohlajitev. Dr. V. M.

»Zasavski tednik«, glasilo SZDL Litija, Hrastnik, Zagorje in Trbovlje. Tiska časopisno podjetje »Gorenjski tisk« v Kranju. - Ureja uredniški odbor. - Odgovorni urednik: Stane Suštar. - Naslov uredništva in uprave: Trbovlje, Trg revolucije 11 (telefon 80-191), poštni predal 82. - Tekoči račun pri Komunalni banki Trbovlje 600-79-1-146. - Letna naročnina 600 din, mesečna 50 din. - Posamezna številka 20 dinarjev. Rokopisov ne vračamo.

Tomišček zaklad

Ilustr.: Milan Batista

Priredil.: Ivan Abram

65 - Tudi tetka Polly je bila ginjava, toda grbančla je čelo in majala z glavo ob pogledu na Toma, tega nepridiprava, katerega dogodivščine so ji povzročile sive lase. - Tom in Huck sta odšla v kopalnico, se tam umila in preoblekla ter se nato vrnila v jedilnico, kjer se je stari Valžan že pripravljal, da bo nekaj povedal. Gostje so posedli za mizo. Valžan je imel nagovor, v katerem je vsem navzočim oznanil skrivnost, da je bil pravzaprav Huck tisti, ki je rešil Douglassovi vdovi življenje.

66 - On je bil namreč tisti, ki je obvestil starega Valžana o nevarnosti, ki ji grozi. Vsi so bili ginjeni. Le Huck je bil navidezno najbolj miren. Douglassova vdova je s solzami v očeh rekla: »Dragi Huck! Vse doslej si se potikal okoli, spal po senikih, se branil zdaj tu zdaj tam in nihče ni skrbel zate. Zato sem sklenila, da te vzamem k sebi. Skrbela bom zate tako kot bi lahko samo tvoja mati!« - Med slavnostnim govorom pa se je Tom spet izmuznil.

67 - Ravno takrat, ko je Huck objel svojo skrbnico, je Tom prišel v sobo z zakladom. Vreči je eno za drugo položil na mizo, jo odvezal in iz obeh so se vsuli zlati kovanci. Vsi so obnemeli. Tom pa je zmagovalno dejal: »S Huckom sva le našla zaklad. Delila si ga bova. Z denarjem bomo lahko lepo živeli!« - Tom in Huck sta se od veselja objela. Radovednosti ni bilo ne konca ne kraja. Tom je le zaradi vljudnosti odgovarjal, kajti ob zavesti pri oknu je stala Becky, ki jo je imel zelo rad.

68 - Dečkoma je ugled poslej zrasel. Vsi njuni vrstniki so ju občudovali in jima potihoma zavidali srečo. Toda za to se nista menila. Z leti sta postala resnejša in vse tiste mladostne nagajivosti in tista mladeniška objestnost ju je minila. Pridno sta hodila v šolo, se učila in dosegala lepe uspehe. Tetka Polly ni več zmajevala z glavo nad Tomom in tudi Douglassova vdova je bila ponosna na Hucka, ki se ni več potikal okoli. - Le to se ne ve, če se je Tom poročil z Becky... Konec

-ZANIMIVOSTI - FILM - ROMAN-

20 LET REVOLUCIJE

Gestapovski streli

PRI »FIGABIRTU« V TRBOVLJAH

Na pravkar preurejeni hiši, bivši gestapovski mučilnici pri »Figabirtu« v Trbovljah je vzidana spominska plošča naslednje vsebine:

»Meseca avgusta 1941 so darovali življenje za svobodo talci: Kren Dušan, Kudar Slavko, Drobnič Franc in Pogorelec Ferdo.«

Večina od nas, razen od tistih še živčih, ki so prehodili krvavo pot skozi to mučilnico, se ne spominja in ne zaveda, kaj se je v letih vojne v tej zloglasni kleti dogajalo — da je skozi to mučilnico romalo na stotine najbolj predanih in zvestih rodoljubov, od katerih je malokdo dočkal svobodo.

Tisti dan groze meseca avgusta 1941. leta bo pa ostal posebno neposrednim sosedom te strašne kleti v najbolj živem spominu. Iz prenatrpanih celic v kleti se je na večer pred tragedijo slišala zadnjikrat otožna pesem »Večerni zvon« treh zaprtih bratov — pevec Kudarjev z Vrh za Partizanskim vrhom. Drugo jutro zjutraj je Gestapo vse sode okrog kleti opozoril, da naj opoldne zaprejo vsa okna in da naj otrok ne pušča iz stanovanja.

Kmalu nato pa smo zaslišali, kaj se pripravljajo: opazili smo zunaj nove SS oddelke. Z mislimi smo pa bili vsi pri zaprtih tovarših, ki niso vedeli, koga od njih bo zadela kruta usoda. Tudi sami smo čakali na isto pot, kajti vsake novi dan je terjal nove žrtve, a žal največ po zaslugi domačih izdajalcev.

Ob treh popoldne so na dvorišču zloglasne kleti odjeknili prvi strel. Pod njimi so padli tovarši, smrtno zadeti v glavo, njihova trupla so se pa zgrudila na tla dvorišča.

Okupator je tisti dan izbil svoj prvi srd nad revirji, misleč da bo s svojim zverinskim delom zatrl pravkar započeti upor proti njemu.

Naslednji dan so nam krvavoodeči lepaki oznanili imena padlih mučnikov.

Mrak je legel na naše duše, grenka žalost je zajela vsa trboveljsko dolino. Sonce ni več sijalo kot nekoč, naše življenje je postalo kruta ječa. Le noči in naši širni gozdovi so nam olajali nove upe. V njihovem okoliščju so se zbirali naši vodniki, ki so verovali v zmago pravice in spodbujali, vztrajali in končno mobilizirali vse jugoslovanske narode, da smo dočakali svobodo, ki jo danes uživamo.

I. R.

POZOR! VISOKA NAPETOST!

Mnogo načinov imamo, s katerimi lahko številčno povečamo velikanski tehnični napredek, katerega človeštvo doživlja zadnja desetletja.

Pred dvajsetimi leti je svetovna proizvodnja električne energije bila gotovo štirikrat manjša od današnje. Statistika je zabeležila, da je bilo leta 1937 proizvedenih komaj 500 milijard kilovatnih ur električne energije. Današnja proizvodnja pa se nevarno bliža številki 2000 milijard kilovatnih ur.

V Evropi so največji proizvajalci elektroenergije Sovjetska zveza in Nemčija. Samo na Sovjetsko zvezo odpade več kot 200 milijard. V Aziji je daleč najmočnejša Japonska (80 milijard), v Afriki Južnoafriška Unija, v severni

Ameriki Združene države Amerike, katere nosijo svetovni rekord, več kot 600 milijard kilovatnih ur, v južni Ameriki pa Brazilija.

Ce pogledamo še način pridobivanja električne energije, s pomočjo hidroenergije ali s pomočjo termoelektroenergije, pridemo do zelo zanimivih podatkov. Tako na primer Anglija proizvede skoraj petkrat več elektroenergije kot Švedska, a Švedska desetkrat več v hidrocentralah kot Anglija. Razlog je enostaven: v Angliji vso energijo proizvajajo s pomočjo premoga, a v Švedski s pomočjo

vodnih padcev. Razen Švedske so poznane še zemlje hidrocentral: Norveška, Svica, Kongo in Nova Zelandija. V teh državah skoraj ne poznajo termoelektroenergije. Tudi pri nas hidrocentrale vse bolj prevladujejo. V Združenih državah se samo ena šestina elektroenergije pridobiva v hidrocentralah, a vse ostalo se proizvede s pomočjo premoga.

Ko smo že omenili premog, navedimo še to, da vsako leto na svetu izkopljejo okoli milijardo in pol ton črnega premoga in okoli pol milijarda ton rjavega premoga in lignita. Skupno torej več kot 2 milijardi ton; tri četrtine tone na osebo letno. Največji proizvajalci črnega premoga na svetu so Sovjetska zveza in Združene države Amerike. V vsaki teh zemelj se izkoplje letno blizu pol milijarde ton, to je dve tretjini svetovne proizvodnje. Z rjavim premogom in lignitom je situacija drugačna. Tu je najmočnejša Nemčija, a Združene države Amerike pridejo skoro na dnu tabele. V Jugoslaviji izkopljejo osemkrat več vrst tega premoga kakor v Združenih državah Amerike. Razen premoga in elektroindustrije je eden najvažnejših virov energije nafta. V tem pogledu ranglista svetovnih proizvajalcev izgleda drugače, kakor smo doslej naštevili. Takoj za Združenimi državami pride Venezuela kot drugi proizvajalec na svetu: 150 milijonov ton na leto. Tretja je Sovjetska zveza, a takoj za Sovjetsko zvezo pridejo azijske zemlje Kuveit, Saudska Arabija in Iran. V Evropi je najmočnejša Romunija, saj se njena letna proizvodnja dviga na desetine milijonov ton surove nafte.

NEPREVIDNOST OB SNEMANJU FILMA »IL FEDERALE«
Luciano Salce, ki je pred dnevi začel v neki vojašnici »črni strajk« in v nekem samostanu snemati zunanje posnetke za film »Il federale«, v katerem igra glavni vlogi Ugo Tognazzi in Georges Wilson, je naletel pri svojem delu že kar prvi teden na nepredvidene ovire. Čeprav je imel v rokah vsa potrebna dovoljenja, se je nepričakovano pojavila na dvorišču vojašnice neka oseba in sporočila režiserju, da bo dovoljenje za snemanje preključeno, kar se je dan kasneje tudi zgodilo. Povod za prepoved naj bi dala priložnostna napisa z apnom »Credere - obbedire - cembattere« in »Kdor se dotakne milicije, bo prejel svinčec«, češ da sta poškodovala dragocene arheološke izkopanine, ki so tam razstavljene.

»NESREČA« NANCY KWAN
Prevelika lepota lahko filmski igralci včasih tudi škoduje. To se je pripetilo Angliji Kitajki Nancy Kwan, znani predvsem iz filma »Svet Suzie Wong«, ki se je ponudila za učiteljico kitajščine v neki britanski vojaški enoti. Poveljnik enote, ki se bo v kratkem preselila v Malezijo, pa je njeno prošnjo zavrnil, češ da je »res želela za to nalogo lepo dekle, da bi se vojaki raje učili, da pa je mis Kwan vendarle prelepa in bi njena prisotnost vojaške preveč dražila«. Končno so za inštruktorico kitajščine izbrali neko Kitajko srednjih let.

KDAJ JE BILO KONEC PRVE SVETOVNE VOJNE

Sodišče je odločilo, da se prva svetovna vojna ni končala 9. novembra 1918, kot piše v vseh učbenikih zgodovine po svetu, temveč šele 10. januarja 1920, ko je bila podpisana mirovna pogodba. Do razsodbe je prišlo v zvezi z zahtevom o invalidnosti. Mož je namreč postal invalid 11. januarja 1919, ko je bil še oblečen v vojaško suknjo in je tudi zahteval, da se mu prizna invalidnina zaradi invalidnosti, povzročene v »vojni«.

Eichmannovi sodniki so iz Nemčije

Vsi trije sodniki, ki bodo v Jeruzalemu tvorili sodišče za vojnega zločinca Eichmanna, so po rodu iz Nemčije. Dva izmed njih sta v Nemčiji tudi študirala pravo.

Predsednik sodišča Landau, ki je tudi član izraelskega vrhovnega sodišča, je bil rojen leta 1912 v Gdansk, študiral pa je na londonski univerzi. Sodnik Halevi, predsednik jeruzalemskega okrožnega sodišča, je bil rojen leta 1901 v Wietsefeldu ob Sasi in je študiral na berlinski univerzi. Tretji sodnik Raveh se je rodil

leta 1906 v Aurichu. Študiral je v Berlinu in Halleju in je bil še dve leti pred Hitlerjevim prevzemom oblasti sodnik v Berlinu, leta 1933 pa se je izselil v Palestino.

UBIL JE ŽENO IN TRI HČERKE

Ravnatelj banke Lauri Pessalari je v snu ubil ženo in svoje tri hčerkice, ki so imele 19, 17 in 12 let. Nato se je pa sam prijavil policiji. Izjavil je, da ni mogel plačati dolga 10 milijonov finskih mark (preko 20 milijonov din) in da ni prenesel misli na sramoto, ki bi jo povzročil družini, ko bi škandal prišel na dan.

Turek odkril Ameriko

Polkovnik Sabri Tumer, član turškega generalnega štaba in profesor zemljepisa na višji vojaški šoli v Ankari, je izjavil, da so turški pomorščaki odkrili Ameriko. Svoje trditve utemeljuje predvsem z zemljepisnim atlasom, sestavljenim iz enajstih zemljevidov, ki jih je narisal legendarni turški pomorščak Piri v šestnajstem stoletju. Na doku-

mentu, ki nosi letnico 1510, so narisani točni obrisi ameriškega kontinenta.

Polkovnik trdi, da se je Kristof Kolumb, ki je priplul v Ameriko 1492, poslužil uslug turškega pomorščaka, ki je že prej priplul iz Amerike.

Polkovnik Tumer ni navedel virov za to zadnjo trditev, vendar poudarja velik pomen turškega pomorstva ob koncu petnajstega stoletja v Sredozemskem morju, ki je imelo svoje pomorščake med posadkami vseh znanih raziskovalcev.

Rekord prodaje šampanjca

Prodaja šampanjca v letu 1960 je potekla vse dosedanje rekorde. Po vsem svetu je bila prodana 49.265.501 buteljka. Dosedanji rekord je imelo leto 1957, ko je bilo prodanih 48.422.119 buteljk.

Samo francoski trg je absorbiral skoraj tri četrtine celotne potrošnje šampanjca. V celinskih departmajih in v Alžiru so namreč popili nič manj kot 35.356.579 buteljk. Med drugimi državami je glede potrošnje šampanjca prednjačila Velika Britanija s skoraj štirimi milijoni buteljk, njej pa so sledile ZDA, Belgija, Italija in Nemčija.

Jugoslovani v Gvineji

Katerikoli izmed jugoslovanskih jezikov v Gvineji ni več nobena redkost. Jugoslovanski strokovnjaki, ki jih je naša država dala na voljo Gvineji, delajo malone v vseh večjih krajih Gvineje, v Conakryju, Dalabi, v Kanakanu in drugod. V Gvineji je nad 40 naših profesorjev, ki so z gvinejsko vlado podpisali pogodbe za eno leto. V Conakryju samem pa je med drugimi tudi aktivna skupina zagrebških urbanistov, ki delajo načrte za ureditev gvinejskega glavnega mesta.

Ina Ritter:

NJENA USODA

Nekdo jo je gledal. Njegov pogled je skoraj fizično zautila na svojem obrazu. Bil je Franc, sin nekega njenega hlapca, ki je stal na eni nogi pred njo, z drugo se je pa drgnil po mečih prve. Z očmi je sledil roki, kadar je Silka nesla žlico k ustom. Vsakokrat, kadar je dekle dalo žlico v usta, je fant požrl slino.

»Ali še nisi dobil juhe, Franc?« ga je vprašala Silka in nagrbnjala čelo.

Otrok je obotavljivo priklimal. »Ze,« je rekel, »toda nisem še sit.«

Dekle je porinilo svoj krožnik v fantove umazane roke. »Na, Franc, jej ti dalje!«

Otrokove oči so se zasvetile. Dekle je prišel jesti s tolikšno naglico, da je dekle osupnilo: kako lačen je moral biti otrok!

»Niste storili prav,« je tedaj rekel Danijel. Tudi vi morate jesti, vaše zdravje je posebno važno. Potrebujemo vas! Kaj bo z nami, če... Vsem nam je topla juha potrebna, Franc je pa naravnost nenasičen. Tudi ostali niso dobili več kot on...«

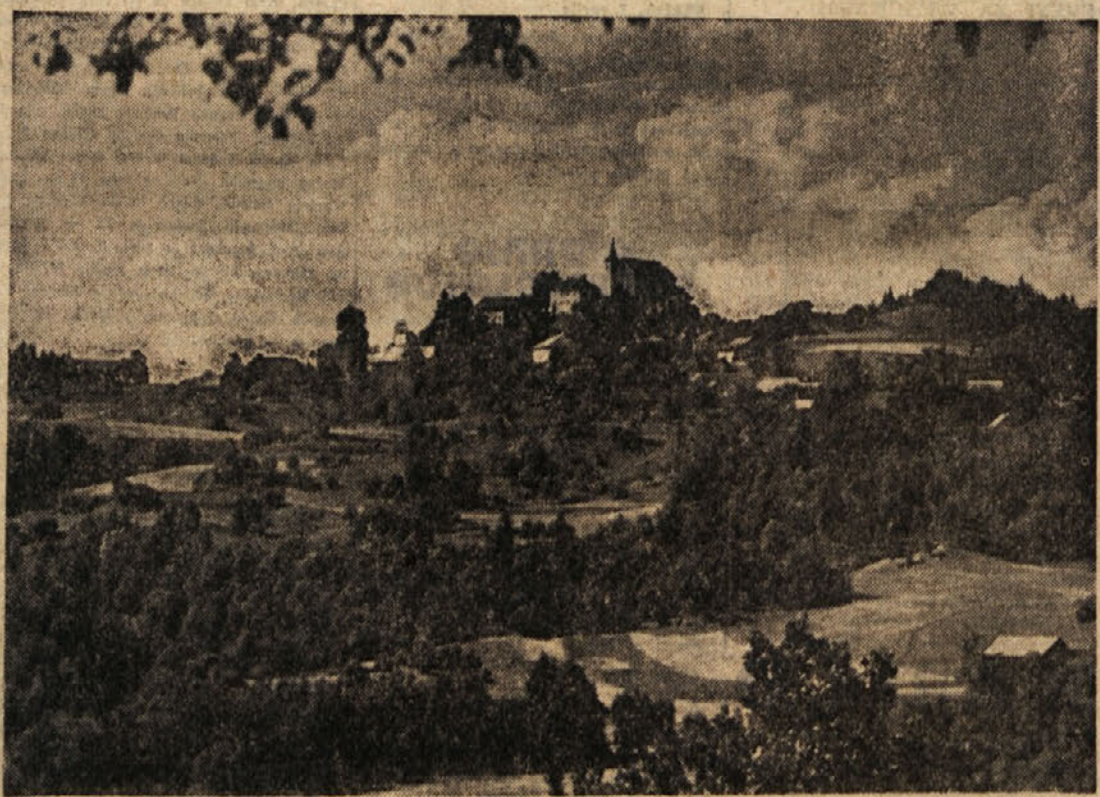
Otrok je prestrašeno pogledal Danijela, nato pa Silko, ki mu je pomirjače pokimala. »Bodi brez skrbi, Danijel, meni se ne more zgoditi nič.«

Odšla je po razmočeni poljski stezi. Kakih sto metrov od taborišča je ležal neki velik kamen, na katerega je sedla, kadar je hotela v miru razmišljati.

Sedaj je že imela potrebno opeko ter cement in ljudje so znali tudi zidati. Nekateri izmed njih so bili rokodelci, sicer zna pa danes vsak pravi možski skoraj vse.

Tam v daljavi je Silka opazila nekega jezdeca.

Poznaš: Moj kraj včeraj?

Preko 50 pisem smo tokrat prejeli od pionirjev in pionirk za rešitev nagradne slike »Poznaš moj kraj včeraj«. Zreba je doletela knjižno nagrado Gretel Gros, Jagnjenica 25. p. Radeče. Danes je spet nova nagradna slika, znana gorska vasica v Zasavju, več boste pa povedali vi, dragi pionirji in pionirke.

Tedaj je nekdo pocukal Silko za plašč. Ko je dekle obrnilo glavo, je opazilo pred seboj prestrašen otroški obraz.

»Kaj se je zgodilo?« je preplašena vprašala otroka. Slušala je nesrečo.

»Mama... prosim vas, gospodična, pridite takoj k njej... Tako čudna je...« je izdaval preplašen otrok.

Silka je nemudoma odšla za fantom, ki je tekel pred njo, kakor da se mu mudi. Vsak čas je obstal in nemirno čakal, dokler ga ni dohitela. Delo na gradbišču je zastalo. Dekle je opazilo, da ljudje gledajo nekoga, ki leži v travi.

Ko je Silka prišla bliže, se je sklenjen krog ljudi razmaknil: v travi je ležala Francova mati na hrbtu. Lasje so ji razmršeno lepli na obrazu, njene roke so se pa krčevito stiskale in odpirale.

»Ravnokar je padla po tleh,« ji je poročala Gasina vsa preplašena in vprašujoče pogledala Silko.

»Sedaj sem odgovorna spet jaz,« je grenko mislila in pokleknila k bolnici. Ko ji je položila roko na čelo, se je prestrašeno zdrznila.

»Takoj jo nesite na veliki voz,« je zankazala Silka, »jaz grem pa po zdravnika. Ti, Gasina, ostaneš pri njej, dokler se ne vrnem — ti, Rogala, pa takoj skuhaj čaj. Pokrij jo, da je ne bo zeblo.«

Ljudje so se razgibali in zaživeli. Dva moža sta vzdignila bolnico in jo odnesla na voz. Gasina je šla za njimi, Rogala je pa naložila suhih drv, da napravi ogenj.

Silka je tekla v vas. Ko je hitela po cesti, je potrkala na vrata Maksa Steffena in planila v hišo, še preden je dobila odgovor, da lahko vstopi.

Občinski predstojnik Steffen je bil edini, ki je imel v okolici telefon. Povedal je dekletu številko zdravnika, nato pa z namrščenimi obrvmi poslušal Silkino pripovedovanje o bolezenskih neizgodi.

»Upajmo, da ne bo nič posebnega,« je dejal tiho. Bolnišnice v mestu so bile namreč v vojni po večini porušene, bolniških postelj je bilo pa malo na razpolago. Le za najnujnejše primere.

»Gospa Urbšchat ne moremo v njenem položaju pustiti zunaj na vozu. Ponoči je silno mrzlo. Ženska potrebuje sobo, nego in dobro hrano...«

Maks Steffen je trdno skomignil z rameni. Vedel je, da ima dekle prav, znano mu je pa tudi bilo, kako malo upanja je na uspeh.

Zdravnik, ki je kmalu nato prispel s starim motornim kolesom, je potrdil besede občinskega predstojnika: »Samo če je ženska v smrtni nevarnosti, jo bo bolnišnica sprejela.«

Gospa Urbšchat pa ni bila v smrtni nevarnosti — zbolela je le na škrlatinki.

Nekaj mraja je legla dekletu na dušo. Prvikrat se je Silke leteval obup. Zdravnik je govoril in pripovedoval, da je treba bolnico izolirati od ostalih in da je predvsem treba paziti, da ne pridejo v njeno bližino otroci...

»Kaj res ni nobene možnosti, da žensko kam spravim?« je vprašala Silka vsa izmučena. »Kmetje bodo vendar lahko dali kakšno sobo na razpolago...«

Zdravnik je pa stisnil ušnice in pogledal predse: bolje kot dekle je poznal kmete; niso sicer slabi, vendar trdosrčni ljudje, ki najprej mislijo nase.

Njegov molk ji je povedal dovolj. Silka ni jokala, čeprav so ji solze silile v oči. Gospa Urbšchat je ležala tiho in težko sopeča na slami, imela je zaprte oči ter ni rekla doslej besedice.

Neki jezdec se je bližal. Silka je stisnila oči, da bi bolje videla. Spet se je je polastil nov up: bil je mladi baron Hülsen.

Tekla mu je naproti. Oba sta istočasno prispela k lesi poljske ograje in dekle je s pekočimi očmi pogledovalo k njemu, ki je sedel še na konju. Mladi mož je tedaj skočil iz sedla in se Silki nekako osramočen približal; bilo mu je namreč silno neredno, da mu ni uspelo pregovoriti očeta, ko ga je ta mlada tuljka prosila za opeko.

Ko je opazil Silkin zbeigan obraz, si je bil na jasnem, da se je moralo nekaj pripetiti.

(Dalje prihodnjik)